MINISTERIE VAN LANDBOUW

DIENST DER OPENBARE GEZONDHEID

Wettelijke en Reglementaire Bepalingen

BETREKKELIJK DE

VLEESCHKEURING

BRUSSEL
DRUKKERIJ A. LESIGNE
27, Liefdadigheidstraat, 27
1901

614.317
B41w

MINISTERIE VAN LANDBOUW

DIENST DER OPENBARE GEZONDHEID

Wettelijke en Reglementaire Bepalingen

BETREFFENDE DE

VLEESCHKEURING

I

Wet van 18 Juni 1887, een inkomrecht vaststellende op het vee en het vleesch.

ARTIKEL ÉÉN laatste lid : Te rekenen van 1n Januari 1888 zal versch slachtvleesch enkel binnengelaten worden bij geheele beesten, halve-beesten en voorkwartieren en op voorwaarde dat de longen er aan vast zijn.

II

Wet van 31 Juli 1889, herziening houdende der gemeentereglementen slachthuisrechten heffende.

ARTIKEL ÉÉN. — De gemeentereglementen, ten profijte der gemeenten plaatselijke rechten heffende op het slachtvleesch, zooals rechten voor afmaking en gebruik van 't slachthuis, mogen enkel behouden worden binnen de grenzen van eene juiste vergoeding der aan de belanghebbenden bewezene diensten.

III

Wet van 4 Augustus 1900 betreffende de vervalsching der levensmiddelen.

Artikel één. — De regeering wordt gemachtigd om den handel, den verkoop en de slijting der waren en der stoffen, die tot het voeden van menschen en dieren dienstig zijn, te verordenen, maar dit alleenlijk in 't opzicht der openbare gezondheid of met het doel bedrog en vervalsching te beletten.

Zij mag insgelijks, maar uitsluitend in 't belang der openbare gezondheid :

A. De fabrikatie of de bereiding zelve der tot den verkoop bestemde levensmiddelen bewaken;

B. Het gebruik verbieden van zelfstandigheden, werktuigen of voorwerpen die schadelijk of gevaarlijk zijn.

Wat meer bijzonder het slachtvleesch betreft, hetzelve zal niet mogen verkocht of te koop gesteld worden dan wanneer het, ten gevolge eener keuring, geschikt verklaard is tot de voeding.

Indien het versch vleesch geldt, dan moeten namelijk de inwendige deelen der dieren waarvan het vleesch voortkomt gekeurd worden.

Te dien einde zal men, ten laste der belanghebbenden, een recht mogen heffen dat de kosten van het onderzoek niet zal overtreffen en welks bedrag door de regeering of door den gemeenteraad, mits goedkeuring des Konings, zal bepaald worden.

Alle andere keurrechten voor geslacht vleesch, bijzonderlijk het dubbel stempelrecht, zullen verboden zijn te rekenen van den datum, bij koninklijk besluit te bepalen (1).

---

(1) Dagteekening bepaald door koninklijk besluit van 20 Juni 1891, voor het in kracht treden van het reglement van 9 Februari 1891.

614.317

De voorgaande bepalingen verminderen hoegenaamd de rechten niet welke de in werking zijnde wetten aan de gemeenteoverheden verleenen om zich te verzekeren van de echtheid en de gezondheid der te koop gestelde levensmiddelen, alsook om de overtredingen te beteugelen van de reglementen, door gezegde overheden dienaangaande gemaakt.

De reglementen dezer laatste mogen met die van 't middenbestuur geenszins in strijd wezen (1).

Art. 2. — De burgemeester en de agenten der regeering die gelast zijn te waken over de uitvoering der maatregelen en reglementen krachtens deze wet genomen, mogen in de magazijnen, winkels en welkdanige plaatsen, tot den verkoop der eetwaren, levens- of geneesmiddelen bestemd, binnendringen, gedurende al den tijd dat zij voor het publiek openstaan. Zij zullen ook, gedurende dezelfde uren, in de bewaarplaatsen, aan deze magazijnen en winkels gehecht, mogen treden, zelfs wanneer deze bewaarplaatsen voor het publiek niet openstaan.

Zijn insgelijks, te ieder ure, aan hun bezoek onderworpen, de lokalen welke dienstig zijn tot de fabrikatie en de bereiding der voor den verkoop bestemde eetwaren of voedingsstoffen en waar het publiek geen toegang heeft.

Voor de overtredingen der wetten en verordeningen zullen zij processen-verbaal opmaken, die rechtsgeldig zullen zijn zoolang hunne onnauwkeurigheid niet bewezen wordt.

Een afschrift van het proces-verbaal zal den overtreder ter hand gesteld worden, ten laatste binnen de vier-en-twintig uren nadat de overtreding zal bevonden zijn.

---

(1) Wet van 16-24 Augustus 1790, op de *Organisation judiciaire*, titel XI, art. 3; wet van 11-22 Juli 1791, op de *Police municipale et correctionnelle*, titel I, art. 9 en 13; gemeentewet, art. 75, 78 en 90.

De processen-verbaal waarvan spraak is in de voorgaande paragraaf zullen opgesteld worden overeenkomstig de bepalingen der wet van 3n Mei 1889 (1).

Art. 6. — De overtredingen van de verordeningen, krachtens artikel 1 en de slotparagraaf van artikel 4 gemaakt, worden gestraft met eene geldboet van 1 tot 25 frank en eene gevangenzetting van één tot zeven dagen of met slechts eene dier straffen.

Bij hervalling, binnen de twee jaren der laatste veroordeeling, wegens dezelfde overtreding, mag de straf verdubbeld worden.

Art. 7. — Worden gestraft met eene geldboet van 50 tot 200 frank, desnoods onverminderd de toepassing der straffen bepaald bij artikel 269 tot 274 van

---

(1) *Wet van 3 Mei 1889 betreffende het gebruik der Vlaamsche taal in strafzaken.*

Art. 1. — In de vlaamsche gemeenten van het koninkrijk, worden de processen-verbaal wegens opsporing en vaststelling van misdaden, wanbedrijven en overtredingen opgemaakt in de vlaamsche taal.

Verklaringen in de fransche taal afgelegd worden in het Fransch opgenomen.

De processen-verbaal vermelden in welke taal klagers, getuigen of betichten hunne verklaringen afleggen.

In de gemeenten . . . . . .

De vlaamsche gemeenten zullen door een Koninklijk besluit aangewezen worden.

Art. 5. — De processen-verbaal in het Fransch opgesteld, in strijd met artikel 1, zullen eenvoudig als inlichting geldig zijn.

. . . . . .

Art. 16. — De processen-verbaal betreffende het opsporen en het vaststellen van misdaden, wanbedrijven en overtredingen, om 't even waar zij opgemaakt werden, gelden in rechten slechts als eenvoudige inlichtingen, wat aangaat de verklaringen welke zij vermelden zonder aan te stippen dat die vermeld zijn in de taal door de verklaarders gebezigd.

Tabel de vlaamsche gemeenten van het land opgevende.
(Koninklijk besluit van 10 Januari 1896.)

Zijn onder de vlaamsche gemeenten van het land gerangschikt:

1° Deze der provincie Antwerpen;

het Strafwetboek, zij die zich zullen verzet hebben tegen de bezoeken, het oefenen van toezicht of het nemen van stalen door de agenten, die gemachtigd zijn de overtredingen op de wetten en reglementen betreffende het voorwerp dezer wet na te gaan en vast te stellen.

Bij hervalling, binnen de twee jaren na de laatste veroordeeling, wegens de overtreding voorzien bij de eerste paragraaf van dit artikel, mag de rechtbank de geldboet verhoogen tot 500 franken en eene gevangenisstraf van acht dagen tot twee maanden uitspreken.

IV

Koninklijk besluit van 10 December 1890, den veeartsendienst inrichtende, gewijzigd door koninklijk besluit van 30 Januari 1896.

Art. 1. — De bewaking van den dienst der gezondheidspolitie der huisdieren en de bewaking van den dienst der vleeschinspectie zijn toevertrouwd aan

---

2° Deze der provincie Brabant, ter uitzondering van deze van het arrondissement Nijvel en van de volgende gemeente der arrondissement Brussel en Leuven :

Bierges, Brussel, Elsene, L'Écluse, Neerheylissem, Opheylissem, Saintes, Sint-Gillis, Sint-Joost-ten-Oode, Schaerbeek.

3° Deze der provincie West-Vlaanderen, ter uitzondering van : Dottignies, Herseeuw, Luingne, Moscroen, Neer-Waasten, Ploegsteert, en Waasten.

4° Deze der provincie Oost-Vlaanderen, ter uitzondering der volgende gemeenten van het arrondissement Audenaarde : Amougies, Orroir, Russeignies.

5° De volgende gemeenten van Henegouw : Biévenne, Everbeck, Edinghen, Sint-Pieters-Capelle.

6° De volgende gemeenten der provincie Luik : Attenhove, Elixem, Fouron-le-Comte, Fouron-Saint-Martin, Fouron-Saint-Pierre, Gemmenick, Houtain-l'Evêque, Laer, Landen, Mouland, Neerhespen, Neerlanden, Neerwinden, Overhespen, Overwinden, Remersdael, Rumsdorp, Teuven, Walsbetz, Wamont, Wanghe, Wezeren.

7° Deze der provincie Limburg, ter uitzondering van : Bassenge, Corswaren, Eben-Emael, Herstappe, Lanaye, Otrange, Rukkelingen-op-Geer, Wonck.

veeartsen, den titel van toezichter-veearts der Regeering dragende. Hun getal is bepaald op zestien.

Één toezichter zal aan het Middenbestuur van Landbouw gehecht worden. Hij zal kunnen den titel hebben van algemeenen toezichter.

Art. 9. — De toezichters-veeartsen...

Zij bewaken de uitvoering der reglementen op den vleeschhandel, namelijk voor hetgeen het onderzoek betreft, dat den verkoop voorafgaat. Zij bezichtigen bijzonderlijk de vilbeluiken, de slachthuizen en de slachterijen; eindelijk helpen zij mede tot het opstellen der statistiek der huisdieren.

Art. 10. — De toezichters-veeartsen sporen in geheel hunne omschrijving de overtredingen op van schikkingen, genomen in uitvoering der wet van 30 December 1882 en der wet van 4 Oogst 1890, in hare toepassing op den vleeschhandel, en stellen deze overtredingen vast door processen-verbaal welke, tot het tegendeel bewezen zij, voor waarheid gelden.

Deze processen-verbaal worden ten laatste binnen de drie dagen aan den procureur des konings overgemaakt.

V

Wet van 30 Januari 1892 de wet van 18 Juni 1887 afschaffende voorwat het schapenvleesch betreft.

Eenig Artikel. — Is afgeschaft, voor het versch schapenvleesch, de bepaling van artikel 1 der wet van 18 Juni 1887 krachtens welke het versch slachtvleesch enkel in België mag ingebracht worden bij geheele beesten, halve beesten of voorkwartieren en op voorwaarde dat de longen eraan vast houden.

VI

Wet van 30 December 1895 de bepalingen wijzigende die den vleeschandel beheeren.

Artikel één. — Het versch slachtvleesch van paarden, ezels, muilezels en muildieren wordt enkel bij den invoer toegelaten, als de ademhalingsorganen eraan vast zijn.

Soortgelijk vleesch, bereid of bewaard, wordt tot den invoer niet aangenomen.

Art. 2. — Artikel 1 der wet van 4 Augustus 1890, betreffende de vervalsching der eetwaren, wordt aangevuld als volgt :

« In de gemeenten, die eene tweede keuring bevelen van het versch of bereid slachtvleesch op haar grondgebied binnengebracht, en voortkomende van dieren, afgemaakt in een openbaar slachthuis, waarvan de gezondheidsdienst aan een veearts is toevertrouwd, mag de Regeering deze nieuwe keuring onderwerpen aan de voorwaarden welke zij noodig oordeelt om de handelsvrijheid te vrijwaren. »

Art. 3. — Alinea 7 van voormeld artikel wordt aangevuld als volgt :

« Wat het vleesch betreft in het Rijk ingevoerd, zal men, ten laste der invoerders, een recht mogen heffen dat de onkosten der keuring niet overtreft, en welks bedrag door de Regeering zal bepaald worden. »

De volgende bepaling wordt ingelast na alinea 8 van zelfde artikel :

« De benoeming der vleeschkeurders zal gedaan worden 't zij door de gemeente, mits aanneming door den Minister, 't zij, bij nalating der gemeente, van

rechtswege door den Koning. Er zal op dezelfde wijze gehandeld worden voor het afnemen van het mandaat, aan deze agenten toevertrouwd. »

VII

Reglement over de vleeschkeuring.

LEOPOLD II, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, Heil.

Gezien de wet van 4 Augustus 1890 betreffende de vervalsching der eetwaren gewijzigd door deze van 30 December 1895;

Gezien artikel 1, laatste lid, der wet van 18 Juni 1887, een inkomrecht vaststellende op het vee en het vleesch, gewijzigd door de wet van 30 Januari 1892 :

Gezien artikel 3 der wet van 12 Juli 1895, (1) het heffen machtigende van een bijzonder inkomrecht op de voedingsstoffen waarvan de soortgelijke voortbrengselen aan de bijzondere wetten en reglementen betreffende de vervalschingen onderworpen zijn;

Gezien artikel 1 der wet van 20n December 1897 betreffende het beteugelen van het bedrog in zake van

---

(1) Wet van 12 Juli 1895 wijzigingen toebrengende aan het toltarief. (Uittreksel.)

Art. 3. § 1. — Er mag een bijzonder inkomrecht geheven worden op de eetwaren waarvan de inlandsche gelijksoortige producten onderworpen zijn aan de bijzondere wetten en reglementen betrekkelijk de vervalschingen.

§ 2. — De Regeering bepaalt het bedrag van dat recht, hetwelk de kosten van onderzoek en ontleding niet zal overtreffen.

§ 3. — Zij is gemachtigd den invoer te verbieden der voortbrengsels vermeld in § 1, indien deze de voorwaarden niet vervullen welke geëischt worden voor het te koop stellen der gelijksoortige voortbrengsels in het land vervaardigd of bereid.

in-, uit- en doorvoer van verbodene koopwaren (1);

Herzien het koninklijk besluit van 9n Februari 1891, algemeen reglement houdende over den vleeschhandel, gewijzigd door de koninklijke besluiten van 29n November 1891, 1n Maart en 7n December 1892, 7n Febuari 1893, 20n Juli 1894, 29n Januari 1896, 14n December 1897, 30n Januari en 22n Augustus 1898;

Overwegende dat het nuttig zijn zou de thans van kracht zijnde reglementsbepalingen samen te vatten, en eraan de wijzigingen toe te brengen waarvan de ondervinding de noodzakelijkheid vaststelde;

Op advies van den veeartsenijkundigen toezichtdienst;

Op voorstel van Onzen Minister van Landbouw,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

§ 1. — Keuring der slachtdieren binnen het rijk afgemaakt.

Artikel één. — De slachtdieren binnen het Rijk afgemaakt en waarvan het vleesch, de afval, het vet of het bloed tot de openbare voeding bestemd zijn, moeten onmiddellijk na de afmaking gekeurd worden. Te dien einde, uitgezonderd bij overmacht, moeten de belanghebbenden hunne verklaring vóór de afmaking doen.

Doch, de bijzonderen die te hunnent varkens slachten en ervan eenige deelen zouten of rooken om ze te

---

Wet van 20n December 1897 betrekkelijk de beteugeling van den sluikhandel in zake van goederen waarvoor den in-, uit- en doorvoer verboden is.

(1) Artikel één. — Artikels 19 tot 26, 28 en 30 der wet van 6n April 1843 betrekkelijk de beteugeling des sluikhandels zijn van toepassing in geval van in-, uit- of doorvoer, zonder aangifte, van goederen, onderhevig of niet aan rechten, welke onderworpen zijn aan wettelijke maatregelen van control of waarvoor den in-, uit of doorvoor tijdelijk verboden is, welk ook de reden ervan zij, over al de grenzen of enkel over een gedeelte dezer.

verkoopen, mogen dit doen op voorwaarde dat ieder stuk vóór de te koopstelling gekeurd weze.

Art. 2. — De vleeschkeurders worden benoemd 't zij door den gemeenteraad, mits bekrachtiging door den Minister, 't zij, ambtswege door den Koning, als de gemeente hieraan te kort blijft.

Doch, in de gemeenten waar er geen openbaar slachthuis bestaat, waarvan de gezondheidsdienst aan een veearts toevertrouwd is, zijn de door de Regeering aangenomen veeartsen gemachtigd de dieren te keuren, welke zij verzorgd hebben en om reden van ziekte deden afmaken.

Bij afmaking, op bevel, van runderen welke men vermoedt door besmettellijke long- en borstvliesontsteking aangetast te zijn, mag het vleesch dezer dieren tot de voeding niet benuttigd worden tenzij met toelating van den toezichter-veearts der Regeering.

Art. 3. — De bedieningen van keurder mogen enkel aan veeartsen toevertrouwd worden.

Doch, in de gemeenten waar de noodwendigheden van den dienst het vereischen, mag er aan den keurder-veearts een bijstaander gegeven worden die bewezen heeft dat hij de noodige kennissen bezit.

De Minister bepaalt de gevallen waarin die bijkeurders de bediening mogen vervullen.

Art. 4. — Vooraleer in dienst te treden moeten de keurders, die aan deze formiliteit nog niet voldaan hebben, in handen van den burgemeester den eed afleggen voorgeschreven door het decreet van 20ⁿ Juli 1831.

De bedieningen van keurder mogen niet uitgeoefend worden door beenhouwers, verkensslachters, veekoopmans, hoefsmeden of herbergiers, behalve de uitzonderingen door den Minister vast te stellen.

Art. 5. — Het mandaat der keurders, door de

gemeenteoverheid aangesteld, kan hun, 't zij tijdelijk, 't zij voor goed, door de gemeenteraad ontnomen worden, mits goedkeuring door den Minister.

De keurders kunnen ambtswege door den Koning opgeschorst of afgesteld worden; doch de gemeenteraad zal gehoord worden als de benoeming door dit college gedaan werd.

Vooraleer een tuchtmaatregel hem toegepast zij, wordt de keurder verzocht schriftelijk zijne handelwijze te verrechtvaardigen.

Art. 6. — De keurder moet, zoo spoedig mogelijk na de afmaking, tot de keuring overgaan. Zoo hij buiten de gemeente woont, moet hij zich, ten laatste binnen de vier-en-twintig uren (nacht inbegrepen) ter plaats begeven.

In afwachting van den keurder, worden de buiksingewanden in massa uitgetrokken en derwijze bewaard dat ze in hunne normale betrekkingen behouden worden. De milt moet aan de maag vastblijven; de maag en de ingewanden mogen van hun vet en van hunnen inhoud ontlast worden.

De longen moeten aan het dier vastblijven. De kop, het strottenhoofd, de luchtpijp en de huid moeten insgelijks bij de eenhoevige dieren vastblijven.

De belanghebbenden zijn nochtans ontslagen van de verplichting de longen te doen vasthouden aan de varkens tot den uitvoer bestemd en afgemaakt ingevolge de voorwaarden door den Minister te bepalen.

Art. 7. — Buiten de keuring na de afmaking, mogen de gemeenten, als zij het geradig oordeelen, eischen dat de dieren, bestemd om op hun grondgebied afgemaakt te worden, eene eerste maal, vóór de afmaking, onderzocht worden. De voorwaarden dezer voorloopige keuring wordt door de gemeente geregeld.

§ 2. — Keuring van binnen het rijk ingevoerd vleesch.

Art. 8. — Het invoeren in België van versch, bereid of bewaard vleesch, vet, afval, voortkomende van slachtdieren, is enkel toegelaten langs de tol- of hulpkantoren op de grens of in 't binnenland, aangewezen door den Minister van Landbouw en op de dagen en uren in gemeen overleg te bepalen met Onzen Minister van Financiën en Openbare Werken.

Doch het invoeren van bewaard of bereid vleesch, vet en afval, der eenhoevige dieren (paarden, ezels, muilezels) is verboden.

Art. 9. — Versch slachtvleesch, tot de voeding bestemd, ter uitzondering van schapenvleesch, mag enkel binnengebracht worden bij geheele beesten, halve beesten of voorkwartieren, en op voorwaarde dat de longen eraan vast zijn.

Daarenboven is het versch vleesch van eenhoevige dieren, tot de voeding bestemd, slechts binnengelaten als de ademhalingsorganen, erinbegrepen de kop, eraan vast zijn.

Art. 10. — Ingevoerd slachtvleesch, afval en vet mogen enkel tot de openbare voeding geleverd worden, na onderzoek door de veeartsen belast met het toezicht van het vee in België ingebracht, of door andere keurders te dien einde door den Minister aangewezen, en vermits die waren voor het verbruik goed erkend zijn.

Art. 11. — De bepalingen der artikelen 8 en 9 zijn niet van toepassing op het versch, bewaard of bereid vleesch, vet en afval welke door het Rijk naar den vreemde gevoerd worden.

§ 3. — Gemeene bepalingen.

Art. 12. — Als, ten gevolge der keuring, vleesch voor de voeding onverbruikbaar erkend wordt, slaat de keurder er een goed leesbaren stempel op, van het voorgeschreven model.

Voor de bereide of bewaarde voortbrengselen binnen het land gebracht, mag de stempel op de kisten of verpakkingen gedrukt worden.

Art. 13. — Een ministerieel besluit bepaalt de gevallen waarin vleesch, vet, afval, enz. ongezond moeten verklaard, of na sterilisatie voor de voeding mogen benuttigd worden.

Art. 14. — Als de belanghebbende de beslissing van den keurder niet aanvaardt, heeft hij vier-en-twintig uren om zich er tegen te verzetten. Hij mag in dit geval tot eene tegenkeuring doen overgaan door een veearts door hem verkozen.

In geval zij het niet eens zijn, geeft de tweede keurker zijne beoordeeling per geschrift, en hij vordert bij dringendheid de tusschenkomst van een derden keurder, die de toezichter-veearts der Regeering of zijn gemachtigde zijn zal, en waarvan het advies zal wet maken.

Art. 15. — Als de keuring vaststelt dat vleesch, afval, enz., al of gedeeltelijk onverbruikbaar zijn, zelfs na sterilisatie, zullen de ongezonde stukken in bewaring gesteld worden door den keurder die ervan onmiddellijk per geschrift den burgemeester verwittigt, en hem de te nemen maatregels doet kennen voor de ontaarding en de vernieling van het afgekeurd vleesch in gevolge de van kracht zijnde reglementsbepalingen.

De burgemeester doet het vleesch ontaarden overeenkomstig de aanduidingen van den keurder. Als het

aan geen vilbeluik kan geleverd worden, beveelt hij de delving ervan onder de bewaking der plaatselijke politie.

In geval van volkomene inbeslagneming van een dier binnen het Rijk afgemaakt, levert de keurder aan den belanghebbende een getuigschrift af uit een stamboek getrokken, en de beschrijving gevende van het dier alsmede de reden der inbeslagneming.

§ 4. — Keurrechten.

Art. 16. — Om de keuringskosten te dekken, mogen de gemeenten, die zelve den dienst inrichten, ten laste der belanghebbenden eene taxe heffen waarvan het beloop door den gemeenteraad bepaald wordt, mits goedkeuring des Konings.

In de andere gemeenten is het beloop van het keurrecht door de Regeering bepaald.

Geen recht mag geheven worden in de gevallen voorzien door de leden 2 en 3 van artikel 2 en door artikel 7, noch ter gelegenheid van eene latere keuring.

Het te betalen recht voor de keuring van slachtvleesch, vet, afval, enz., binnen het Rijk gevoerd, is bepaald op 20 centiemen per 100 kilogram of breuk van 100 kilogr.

Art. 17. — In geval van tusschenkomst van den toezichter-veearts of van zijn gemachtigde, als derden keurder, zullen de kosten van tegenkeuring geleden worden door den belanghebbende, als de beslissing van den eersten keurder bevestigd wordt, en door de Regeering als zij verbroken wordt.

In dit laatste geval vergunt de Regeering eene vergoeding van 4 frank aan den tweeden keurder, en, zoo deze laatste in de gemeente niet verblijft, verplaatsingskosten tegen 25 centiemen per kilometer, terugkomst inbegrepen en berekend van kloktoren tot kloktoren.

§ 5. — Vervoer en verkoop.

Art. 18. — Vleesch, afval, enz., tot de openbare voeding bestemd, mogen van de eene gemeente naar de andere vervoerd worden per bestempelende stukken of per onverdeelbare colli het keurmerk dragende.

De gemeente mogen ze aan eene tweede keuring onderwerpen op het oogenblik dat ze op haar grondgebied ingebracht worden.

Het vervoeren van versch of bereid vleesch, voortkomende van dieren afgemaakt in een openbaar slachthuis, waarvan de gezondheidsdienst aan een veearts toevertrouwd is, wordt toegelaten op de uren waarbinnen het in de gemeente gekeurd vleesch tot het verkeer aangenomen is, op voorwaarde dat het rechtstreeks geschiede, 't zij naar de bestemmingsplaats, 't zij naar de openbare markten, 't zij naar de woning der winkeliers. De gemeenten die dit vleesch aan eene tweede keuring zouden onderwerpen, mogen ertoe slechts doen overgaan bij de winkeliers of op de markten vóór dezer opening.

Vleesch, vet, afval, enz., mogen enkel in tweede keuring in beslag genomen worden dan mits naleving der proceduur in bovenvermelde artikels 14, 15 en 17 van dit reglement uiteengezet.

Art. 19. — Vleesch tot de sterilisatie bestemd mag enkel vervoerd worden ter bestemming van een werkhuis tot sterilisatie; het moet vergezeld zijn van een certificaat van den keurder, namelijk de plaats van herkomst aanduidende, deze van bestemming, alsmede den aard en de hoeveelheid vervoerd vleesch. Dit certificaat moet bij dringenheid aan den keurder gestuurd worden, bekleed met het ontvangstbewijs afgeleverd door den veearts belast met het bewaken der sterilisatie.

Vleesch, afval, vet, enz, als onverbruikbaar voor de

openbare voeding verklaard, mogen niet vervoerd worden als ze niet ontaard zijn.

Art. 20. — Het is verboden vleesch, afval, vet, enz., te verkoopen, te koop te stellen of voor den verkoop te bewaren, als die waren niet gekeurd zijn in de voorwaarden door dit reglement bepaald.

Het verkoopen, het te koop stellen, het bewaren voor den verkoop en het vervoeren van gekeurde verkens in de voorwaarden voorzien in het 4e lid van artikel 6, is verboden, uitgezonderd als zij voor den vreemde bestemd zijn.

Het is verboden vleesch, vet, afval, enz., niet voor de openbare voeding bestemd, te bewaren in magazijnen, winkels, stapelhuizen en welkdanige plaatsen, ingericht voor den verkoop, de bewaring, de bereiding van voedingsstoffen tot den verkoop of de levering bestemd, alsook in lokalen, anders dan langs den openbaren weg, in verband met deze hierboven aangeduid.

Art. 21. — Versch vleesch van eenhoevige dieren mag enkel verkocht, te koop gesteld, voor den verkoop bewaard worden in vleeschhouwerijen of kramen een uitsteekbord dragende met opschrift in groote letters: « Paardenvleeschhouwerij » of « Boucherie chevaline ».

Nochtans in geval van afmaking bij een bijzondere, ten gevolge van ongeval, mag het vleesch in de woonst van dien bijzondere verkocht worden, als het voor de voeding verbruikbaar erkend wordt.

De eigenaar van eene paardenvleeschhouwerij mag in zijn winkel geen andere vleeschsoorten verkoopen.

§ 6. — Allerhande bepalingen.

Art. 22. — Versch, bewaard of bereid vleesch, afval, enz , zijn onderworpen aan de bewaking der toezichters-veeartsen der Regeering, der keurders en

der plaatselijke politie, zoowel gedurende het vervoeren van de eene plaats naat een andere als gedurende de behandeling in de lokalen waar ze bereid of verkocht worden.

De dragers of vervoeders van deze voortbrengselen zijn gehouden, op iedere aanvraag, den naam en de woonst te doen kennen van den verzender en van den bestemmeling.

Art. 23. — De overtredingen van artikelen 8 en 9 van dit besluit worden gestraft met de straffen voorzien door de wet van 6 April 1843 op de beteugeling van het bedrog in tolzaken.

De inbreuken op de andere bepalingen van het reglement worden gestraft met de straffen uitgeschreven door de artikelen 6 en 7 der wet van 4 Augustus 1890, onverminderd de toepassing der straffen door het Strafwetboek vastgesteld.

Art. 24. — Zijn afgeschaft de koninklijke besluiten betreffende den vleeschhandel, in dato 9 Februari en 29 November 1891, 1 Maart en 7 December 1892, 7 Februari 1893, 20 Juli 1894, 29 Januari 1896, 14 December 1897, 39 Januari en 22 Augustus 1898.

Art. 25. — Onze Minister van Landbouw is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit.

Gegeven te Brussel, den 23n Maart 1901.

LEOPOLD.

Van 's Konings wege :

De Minister,

Bon M. van der Bruggen.

Algemeen ministerieel besluit.

De Minister van Landbouw,

Gezien het koninklijk besluit van 23 Maart 1901, houdende verordening over de keuring van het slachtvleesch;

Gezien het advies van den veeartsenijkundigen toezichtdienst,

Besluit :

§ 1. — Verklaringen van afmaking.

Art. 1. — In de gemeenten waar er terzelfder tijd een keurder-veearts en een bijkeurder aangesteld zijn, worden de verklaringen van slachting vóór de afmaking, 't zij rechtstreeks aan dezen laatste gezonden, 't zij in voorkomend geval door tusschenkomst van den agent te dien einde door de gemeente aangewezen.

Doch zij worden aan den keurder-veearts overgemaakt als het de keuring betreft :

1° Van eenhoevige dieren;

2° Van dieren afgemaakt om reden van ziekte of laattijdig gekeeld *(in extremis)*, welke ook de reden ervan zij;

3° Van dieren die gereagierd hebbende na de beproeving met tuberculine, en van deze die op clinische wijze door tuberculose aangetast zijn of ervan verdacht worden.

§ 2. — Onregelmatige gevallen.

Art. 2. — De anormale gevallen waarin de hulpkeurder mag beslissen zonder tusschenkomst van den keurder-veearts zijn de volgende :

1° Verwondingen en kwetsuren ;

2° Etterbuilen, behalve als er bestaan in verschillende deelen des lichaams, in de groote holten, tusschen en in de spieren ;

3° Zakgezwellen, behalve in geval van gortigheid ;

4° Steenen, wormen, vreemde voorwerpen in de organen, behalve in zekere gevallen van ontsteking van het hartzakje of hartontsteking door wonden veroorzaakt, vermeld in nr 8 van bijlage *A* van dit reglement ;

5° Chronisch verouderde ontsteltenis van een ingewandsorgaan, behalve de gevallen van bederf van het borst- of buikvlies met wei- of etterachtige uitstortingen in de borst of in den buik ;

6° Aankleving of verbinding tusschen natuurlijk afgezonderde organen.

De keurder, drager van een diploma van veeartsenijkundigen hoefsmid, mag daarenboven beslissen binnen dezelfde voorwaarden in geval van kalfkoorts, ten ware er verwikkelingen bestonden, zooals ontsteking der baarmoeder of van het buikvlies, enz.

Art. 3. — In al de andere anormale gevallen, namelijk in deze opgenomen in bijlage *A* van dit besluit, moet de hulpkeurder de tusschenkomst vorderen van den keurder-veearts.

Hij moet dezen laatste bij *dringendheid* verwittigen en, zoo mogelijk, door express-brief, telegram of bijzonderen drager.

In alle geval moet het bericht schriftelijk gegeven worden en het uur vermelden waarop het verzonden is.

Als de keurder-veearts zich niet ter plaats begeven heeft binnen de vier en twintig uren (nacht inbegrepen), te rekenen van de ontvangst van het bericht, is de keurder die geen veearts is gemachtigd uitspraak te doen, behalve in geval van verdachte koolziekte, razernij, trichinenziekte, gortigheid, bloedverettering,

bloedvergiftiging, geelzucht, algemeene jicht der jonge dieren, besmettende darmomsteking der kalvers en septische long- en darmontsteking der jonge herkauwers.

§ 3. — Ongezond vleesch.

Art. 4. — Vleesch, vet, afval, enz., moeten ongezond verklaard worden in de gevallen vermeld in bijlage *B* van dit besluit.

§ 4. — Bestempeling.

Art. 5. — De te drukken stempels op het slachtvleesch, welk voor de voeding verbruikbaar verklaard is, of op de inpakkingen die het bevatten, moeten gemaakt zijn naar de voorschriften bevat in de tabel, bijlage *C* van dit besluit uitmakende.

De stempel moet geslagen worden op ten minste ieder kwartier of op ieder half beest, als het lammeren, geitjes of speenvarkens zijn, behalve wat gezegd wordt in artikel 8 hieronder.

§ 5. — Varkens in België afgemaakt waarvan het vleesch tot den uitvoer bestemd is.

Art. 6. — Al wie verlangt het voordeel te genieten van artikel 6, § 4, van het Koninklijk besluit van 23 Maart 1901, moet op voorhand den keurder-veearts der gemeente en den toezichter-veearts der omschrijving ervan berichten.

Zij houden een boek waarop zij, vóór de afmaking, het getal dieren opteekenen welke zij afmaken alsook den naam van den verkooper.

Dit boek moet door den vleeschkeurder, bij ieder bezoek tegengeteekend worden.

Art. 7. — In afwachting van den keurder, zullen de geslachte dieren aan genummerde haken opgehangen worden.

De borstorganen zullen op dezelfde wijze nevens het dier gehangen worden of aan een haak met overeenkomend nummer.

De buiksorganen worden in massa uitgetrokken en in hunne normale betrekkingen bewaard.

Als de slachter vaststelt dat een kenteeken of eene wonding het bestaan der ziekte doet vermoeden, moeten de borstorganen aan het dier vastblijven en de buiksingewanden worden in eene afgezonderde kuip ter beschikking van den keurder bewaard.

Art. 8. — Als de keurder erkent dat de dieren, in de hierboven vermelde voorwaarden aangeboden, voor de voeding verbruikbaar zijn, slaat hij op den snuit van het dier een stempel met uitwischbaren inkt.

§ 6. — Doorgevoerd vleesch.

Art. 9. — Vleesch, afval en vet, rechtstreeks door het Rijk doorgevoerd, zijn niet aan de keuring onderworpen.

Art. 10. — Versch of bereid vleesch, hespen, spek, gezouten vleesch, enz. als verbruikbaar binnen het land verklaard, maar bestemd om uitgevoerd te worden, zijn niet aan de keuring onderworpen en de invoerders moeten voor deze producten geen keurrechten betalen, zoo zij de navolgende voorwaarden naleven :

1° De invoeren moeten gedaan worden onder het couvert van verklaringen van vrijen doorvoer nr 42, geldig gemaakt voor negentig dagen en door de invoerders zelf geformuleerd ;

2° De tol zal enkel de wegneming der koopwaren

toelaten als de verpakkingen met koorden toegebonden en met lood toegezet zijn door de zorgen van den keurdienst; te dien einde moeten de invoerders schriftelijk gezegden dienst verwittigen, daarbij het getal en het gewicht der colli opgevende.

Als de koorden breken moeten de invoerders aanstonds ervan kennis geven aan den keurdienst;

3° De zuivering der verklaringen van vrij doorvoer heeft plaats :

A. Door totale heruitvoering;

B. Door gedeeltelijke heruitvoering onder het couvert van dubbele afschriften van verklaringen van vrij doorvoer, en

C. Door totale of gedeeltelijke verzaking aan den doorvoer voor het verbruik, mits voorafgaandelijke toelating van den keurdienst, die op het oorspronkelijk stuk het getal en het gewicht zal aanduiden der colli waarvan hij de wegneming toegelaten heeft;

4° Als, vóór het vervallen van het voorgeschreven termijn, de belanghebbenden hunne verklaringen van vrij doorvoer niet vertoonen behoorlijk ontlast ten kantore van den ontvanger die ze geldig maakte, zal het voordeel der vrijstelling van keuring hun onttrokken worden;

5° De agenten van den keurdienst hebben, te allen tijde, toegang in de magazijnen waar de voortbrengselen, onder het regiem van doorvoer verklaard, geplaatst zijn.

§ 7. — Maatregels van toezicht.

Art. 11. — De keurder die geen veearts is en, in het geval voorzien door het eindlid van artikel 3, uitspraak heeft gedaan, de aangenomen veearts die, in geval van afmaking voor ziekte, of te late afmaking (*in extremis*), in 't algemeen, een dier gekeurd heeft,

door hem verzorgd, en eindelijk de keurder die, in tweede keuring, vleesch, afval, enz. in beslag neemt, om eene reden, bestaande op het oogenblik der afmaking, moeten onmiddellijk den toezichter-veearts der Regeering ervan verwittigen.

In geval van inbeslagneming, in tweede keuring, voor eene reden bestaande op het oogenblik der eerste keuring, zullen in beslag genomen vleesch, afval, enz. ter beschikking gehouden worden van den toezichter-veearts, gedurende acht en veertig uren, te rekenen van de verzending van den telegram hem de inbeslagneming bekend makende.

Brussel, den 31n Maart 1901.

Bon M. van der Bruggen.

Bijlage *A*.

Anormale gevallen waarin de tusschenkomst van een keurder-veearts altijd verplichtend is.

I. — Gemeene ziekten aan de herkauwers en aan de varkens.

1° Als er, in de longen of op hare buitenkanten, in de nabijgelegene klieren, op het hartzakje, op het vlies dat het binnendeel der borst bekleedt, in of op een welkdanig orgaan van den buik of op het vlies dat deze holte bekleedt, knobbeligheden bestaan, van verschillenden vorm, omvang, vastheid en kleur, als men tusschen de spieren of op haar buitenkant *klieren* ontdekt die er gezwollen uitzien, en geel-, kaas- of kalkachtige stoffen bevatten, als men kleine *grijs-, geel-, kaas- of kalkachtige puntjes* ontdekt in de spieren, is het dier waarschijnlijk aangetast door *tuberculose* gewoonlijk *pokken* genaamd.

2° Als men blaasjes of wonden tegenkomt op den uier of op de spenen, in den mond, langs voren der twee schoenen of er tusschen, of als de schoen loshangt, moet men het bestaan vreezen van mond- en klauwzeer, anders gezegd muil- en pootplaag (1).

3° Als er eene beperkte of uitgebreide opzwelling, zonder bekende reden, is van het een of het ander kakebeen, met of zonder beschadiging der huid, kan men te doen hebben met eene bijzondere woekerziekte, *actinomycose* genaamd.

4° Het bestaan in de spieren of op hare buitenzijde van *blaasjes* met eene heldere vocht, waarbinnen zich een wit voorwerp bevindt van de grootte van eene kleine erwt, is dit een kenteeken van *gortigheid*.

5° Als de huid opgezwollen is door gaas en etterig vocht min of meer overvloedig en verrot; — als er *etterbuilen* of ook nog *zwarte voortbrengselen* zijn, als chineeschen inkt, in verschillende deelen des lichaams, tusschen de spieren en in de groote holten; — als verscheidene gewrichten ziek zijn, — of dat men een chronische beschadiging tegenkomt van het borst- of buikvlies met in de borst of in den buik wei- of etterachtige vocht, — in geval van stinkende, rotte vloeistof, van vrucht in verbinding verkeerende in de baarmoeder, is de tusschenkomst van den keurderveearts ook noodzakelijk.

II. — Ziekten eigen aan de herkauwers.

6° Als, na afstrooping der huid, min of meer donker roode vlekken, geelachtige doorsijpelingen, met bloed vermengd, zichtbaar zijn op verschillende punten van het *buitendeel des lichaams*, in of tusschen de spie-

---

(1) Ziekte vallende onder de toepassing der artikels 319, 320 en 321 van het Strafwetboek en van de wet van 30 December 1882.

ren, in de *groote holten*, op de vliezen die ze bekleeden; op de maag en de ingewanden terwijl men terzelfder tijd de zwelling der *milt* vaststelt, als het bloed zwart, pekachtig is, de vingeren sterk kleurt en niet stremt, is het dier aangetast door *koolziekte zonder uitwendige gezwellen* of *bacteridiaansche koolpest* (1). Als men enkel de zwelling der milt vastselt, wordt het dier erg vermoed door deze ziekte aangetast te zijn.

7° Als bij de herkauwers tamelijk uitgestrekte gezwellen, zonder vatbare uitwendige oorzaak overgekomen, te zien zijn op verschillende deelen van het lichaam of zelfs op eene enkele plaats, voornamelijk op de lenden, den hals, de halskwabbe, de borst, de ribben en den rug, is het grootelijks te vermoeden dat het dier lijdt aan *koolziekte met uitwendige gezwellen* (*Bacteririaansche of symptomatische koolpest*) (1).

De keurder zal zich inlichten of men bij het levende dier neergeslagenheid en kreupeling vastgesteld heeft, en of de gezwellen snel toenamen. Het bestaan van die kenteekens zal de verdachting bevestigen.

8° Het bestaan van weiachtige of etter-weiachtige vocht, van etter in het buitenhart weivlies (hartzakje), veroorzaakt door een vreemd voorwerp, eene naald, speld, enz., genoodzaakt door zich zelven de tusschenkomst niet van den keurder-veearts. Maar die laatste moet ontboden worden als er terzelfder tijd eene meest altijd licht geelachtige vocht, onder de huid bestaat, tusschen de spieren of op hare buitenkanten, in een of meer deelen van het lichaam, of ook nog als er terzelfder tijd bestaan in de borst of in de buiksholte.

---

(1) Ziekten vallende onder toepassing der artikels 319, 320 en 321 van het Strafwetboek en van de wet van 30 December 1882.

III. — Ziekten der varkens.

9° Als roode, purper- of bruinachtige beperkte of verspreide vlekken te zien zijn op verschillende deelen van het lichaam, in 't bijzonder op de plaatsen waar de huid fijn is : op den binnenkant der billen of der voorleden, op den snuit, op de ooren, op den hals, onder de borst of onder den buik, is het dier waarschijnlijk aangetast door *roodvonk* (1).

10° Als er een gezwel op de keel bestaat, zich uitstrekkende, met eene roode, donkere of purperachtige kleuring, langs den hals tot de voorleden en op den onderkant der borst, heeft men waarschijnlijk te doen met een dier aangetast door *koolachtige keelontsteking* (*bacteririansche koolpest* van het varken) (1);

IV. — Ziekten uitsluitend eigen aan de schapen.

11° Als kleine vlekken of roode harde indrukbare puistjes, blaartjes te zien zijn op de plaatsen waar de huid fijn is en zonder wol : rond de oogen en den mond, op den binnenkant der pooten, op de borst, op den buik, op den onderkant van den staart, dan zijn het waarschijnlijk de *schaapspokken* (1).

12° Als er puistjes zijn met korsten, ontharing op andere gedeelten van het lichaam, waar de wol gewoonlijk dik staat, moet men het bestaan verdachten van de *schaapsschurft* (1).

13° Het loskomen van de schoen voornamelijk langs den binnenkant, is een kenteeken van *klauwzeer* (1).

---

(1) Ziekten vallende onder toepassing der artikels 319, 320 en 321 van het Strafwetboek en van de wet van 30 December 1884.

BIJLAGE *B*.

—

Gevallen waarin vleesch, afval, vet, enz., ongezond moeten verklaard worden.

§ 1. — Algeheele inbeslagneming.

I. — ZIEKTEN OF WONDINGEN IN 'T ALGEMEEN AAN AL DE SLACHTDIEREN GEMEEN.

1° *Vleesch en afval voortkomende van dieren :*

A. Natuurlijk gestorven ;

B. Die onvolkomen uitgebloed zijn : bloedig vleesch;

C. Die gestorven zijn aan vergiftiging met preparaten van arsenik, koperzout, loodzout, pheniekzuur, braaknoot, enz., of aan welke zekere geneesmiddelen, ammoniak, zwavel-ether, terpentijn, kamfer, duivelsdrek, enz., ingegeven werden die het vleesch met eene anormale reuk doortrekken.

2° *Bedorven vleesch* ;

3° *Vleesch dat een anormalen, onaangenamen of walgelijke reuk verspreidt,* namelijk dit van varkens waarvan de teelballen zich in de buikholte bevinden ;

4° *Met bloed doortrokken of blauwgevlekt vleesch* ten gevolge van verwondingen ;

5° *Vleesch voortkomende van dieren aangedaan door de volgende ziekten :*

Bacteridiaansche pestkool.

Tuberculose, in de volgende gevallen :

A. Spiertuberculose of van de tusschenspierige zenuwknoopen ;

B. Tuberculose « *miliaire* » in de milt en de lendenen ;

C. Uitgestrekte verwondingen van tuberculose in de borst en in den buik;

D. Tuberculeuze borst- en buiksverwondingen van mindere ontwikkeling dan in het geval voorzien in letter *C,* maar niettemin aanzienlijk (weeke tuberculeuze etterhaarden in groot getal in de twee holten).

E. Uitgestrekte verwondingen van tuberculose in de borst of in den buik met uitgebreide verwondingen van tuberculose buiten die holten;

F. Tuberculose vastgesteld in een welkdanig gedeelte des lichaams en welk ook het getal knobbels zij, *als het dier in een gemerkten staat van magerheid verkeert.*

In de gevallen voorzien in voorgaande lett. *B, C, D* en *F* mag het vleesch voor de voeding verbruikt worden na, onder de bewaking van een keurder-veearts aan een vochtigen warmtegraad van 110° C., gedurende ten minste drie uren in een steriliseertoestel, door den Minister aangenomen, onderworpen te zijn geweest.

Razernij of verdachtheid van razernij.

Bloedverettering.

Bloedvergiftiging.

Bloedvergiftiging door pis.

Geelzucht.

Algemeene gewrichtsontsteking der jonge dieren.

Kankerachtige ontsteking van een of meer ingewandsorganen.

Algemeene zwartwording.

Doodskramp.

II. — Ziekten der herkauwers.

Bederfbewerkende longdarmontsteking of bederfbewerkende long- en borstvliesontsteking der jonge herkauwers.

Het vleesch mag niettemin voor de voeding verbruikt worden als de ziekte niet ernstig is, het is te zeggen als er geene omzetting der spieren voorkomt

noch uitgestrekte wondingen der ingewanden. De zieke deelen moeten nochtans in beslag genomen worden.

Backteridiaansche koolziekte. (1)

III. — Ziekten gemeen aan runderen en varkens.

Gortigheid bij het varken, het kalf en den os.

In geval van gortigheid mogen het spek, het vet en het roet benuttigd worden naar aan 100° C. warmte onderworpen te zijn geweest.

IV. — Ziekten der runderen.

Runderpest.

Kwaadaardige neusslijmvlieskoorts van den os of koudvuurachtige neusslijmvliesontsteking.

Aanstekelijke darmontsteking der kalvers.

V. — Ziekten der eenhoevige dieren.

Snot en worm.

Huidwaterzucht.

Typhuskoorts bij het paard.

Kwade droes.

VI. Ziekten der varkens.

Trichineplaag.

Roodvonk der varkens.

Aanstekelijke long- en darmontsteking van het varken, ook genaamd varkens-cholera of hog-cholera.

Aanstekelijke of besmettelijke longziekte of varkenspest.

---

(1) Die ziekte bestaat vooral bij de runderen.

Wanneer de drie ziekten (roodvonk, cholera en varkenspest) slechts begonnen zijn, het is te zeggen dat er geene geelachtige insijpeling in het spek is, dat de inwendige organen maar weinig beschadigd zijn, en het vleesch er goed uitziet, mag dit tot het verbruik toegelaten worden. De zieke deelen moeten niettemin in beslag genomen worden.

VII. — Ziekte der schapen.

Schaapspokken.

§ 2. — Gedeeltelijke inbeslagnemingen.

I. — De *zieke gedeelten* moeten overbruikbaar voor de voeding verklaard worden in geval van : wondingen en kwetsuren, etterbuilen, zakgezwellen, steenen, wormen in de uit celweefsels gevormde organen, chronische beschadiging van een ingewandsorgaan.

II. — In geval van besmettelijke long- en borstvliesontsteking der runderen, moet de afval in beslaggenomen worden, uitgezonderd het hart, de lever, de nieren, het roet, de huid en het hoofd, de tong inbegrepen.

III. — In geval van tuberculose, de algeheele inbeslagneming niet medeslepende, moeten de zieke organen inbeslag genomen worden, welke ook de uitgebreidheid der wondingen zij.

Model der stempels te drukken op het vleesch, enz., voor de voeding goedgekeurd.

VLEESCHSOORTEN.	STEMPELS.			
	WIJZE VAN STEMPELING.	VORM.	OPSCHRIFTEN (1).	AFMETINGEN.
A. VLEESCH VAN DIEREN IN HET LAND AFGEMAAKT :				
I. Vleesch van andere dieren dan de eenhoevige en bestemd om versch gegeten of om bereid te worden.	Stempel met purperen inkt of merk met het roodgloeiend ijzer (2).	Rond.	Naam der gemeente (3).	0m035 doorsnede (5).
II. Vleesch van paarden, ezels en muilezels	Stempel met zwarten inkt.	Vierkant.	Naam der gemeente (3) en het woord *paard* (*cheval*)	0m05 kant (5).
III. Varkens bestemd om uitgevoerd te worden. . .	Stempel met purperen inkt (4)	Rond.	Naam der gemeente.	0m02 doorsnede ten hoogste.
B. UIT DEN VREEMDE INGEBRACHT VLEESCH :				
I. Vleesch van andere dieren dan de eenhoevige — 't zij versch en bestemd om alzoo gegeten, of om bereid te worden — 't zij bereid.	Stempel met rooden inkt of merk met het roodgloeiend ijzer (2).	Eirond.	Naam der gemeente (3) en het woord *vreemd* (*étranger*).	0m035 groote doorsnede (5). 0m025 kleine doorsnede (5).
II. Vleesch van paarden, ezels en muilezels	Stempel met zwarten inkt.	Eirond.	Naam der gemeente (3) en de woorden *vreemd, paard* (*étranger, cheval*).	0m035 groote doorsnede (5). 0m025 kleine doorsnede (5).

(1) Men mag bij de reglementaire opschriften de aanduiding voegen van den dag der keuring.

(2) Wanneer het vleesch geldt, bestemd om gezouten of gerookt te worden, dient men eenen inkt te gebruiken dien de bereiding niet uitwischt, of den inktstempel door het brandijzer te vervangen.
In dit laatste geval mag men de naam der gemeente door een of meer voorletters van dezen naam vervangen.

(3) De stempel door den toezichter veearts der Regeering te bezigen, in de gevallen voorzien door de artikels 2 en 14 van het reglement op de vleeschkeuring, zal in stede van den naam der gemeente de aanduiding dragen der veeartsenijkundige omschrijving.
De stempel door den aangenomen veearts te bezigen, als hij handelt als derden keurder of die een afgemaakt dier keurt dat hij verzorgd heeft, moet in stede van den naam der gemeente waar de keuring plaats heeft, zijn naam dragen en dezen der gemeente van zijne huisvesting. De gemeenten die een slachthuis bezitten mogen het woord *slachthuis* erbij voegen voor het vleesch in dit gesticht gekeurd.

(4) Met wischbaren inkt.

(5) De opschriften moeten in letters zijn van ten minste vijf millimeters hoog.

IX

Besluit de examens inrichtende van vleeschkeurder.

De Minister van Landbouw,

Gezien het koninklijk besluit van 23 Maart 1901 reglemint houdende over de keuring van het slachtvleesch;

Gezien het advies van den veeartsenijkundigen toezichtdienst,

Besluit :

Art. 1. — Om te kunnen belast worden met de bediening van vleeschkeurder, moeten de personen die geen veearts zijn, een goed lager onderwijs gevolgd en met goeden uitslag een terzelfder tijd theoretisch en prachtisch examen afgelegd hebben over de hiernavermelde vakken :

A. Wets-en reglementsbepalingen betreffende den vleeschhandel;

B. Beschrijving der slachtdieren;

C. Naam en ligging der verschillende organen en lichaamsdeelen;

D. Gezondheid- en ziekteteekens der levende en afgemaakte slachtdieren;

E. Kenteekens van versch vleesch, afval, vet of bloed, alsook van hunne verschillende bereidingen, als die waren voor de voeding verbruik- of onverbruikbaar zijn;

F. Kennis der anormale gevallen door de reglementen bepaald waarin de keurder die geen veearts is mag uitspraak doen, en der anormale gevallen waarin hij zonder uitstel de tusschenkomst moet vorderen van den keurder-veearts.

Art. 2. — De examens hebben plaats vóor eene

commissie samengesteld uit den toezichter-veearts in dienst bij het Ministerie van Landbouw, een toezichter-veearts der Regeering en een veearts door den Minister aangewezen.

Art. 3. — De kandidaten die verlangen het certicaat te bekomen van vleeschkeurder moeten hunne vraag indienen bij den Minister van Landbouw.

De kandidaten moeten een inschrijvingsrecht storten van 20 frank waarvan hun kwittancie wordt gegeven.

De kandidaten die niet voldaan hebben aan het examen in een vorigen zittijd betalen enkel 10 frank.

Art. 4. — De mondelinge en practische proef waaraan ieder kandidaat onderworpen is mag de twee uren niet overtreffen.

X

Invoer van vleesch.

De Minister van Landbouw,

Gezien het koninklijk besluit van 23 Maart 1901, den keuringsdienst van het slachtvleesch herinrichtende, namelijk artikelen 8 en 10;

Gezien het advies van den Minister van Financiën en van Openbare Werken;

Herzien de ministerieele besluiten de tol- en hulpkantoren aanduidende welke open zijn voor het invoeren van slachtvleesch,

Besluit :

Art. 1. — De tol- en hulpkantoren, welke op bepaalde dagen en uren open zijn voor het invoeren van paarden of andere huisdieren, aan het gezondheidsonderzoek onderworpen, zijn insgelijks op die zelfde dagen en uren open voor het invoeren van vleesch, vet en afval van slachtdieren.

De keuring dezer voedingswaren zal gedaan worden door de aangenomen veeartsen belast met het gezondheidsonderzoek der levende dieren.

Art. 2. - Zijn daarenboven open voor den invoer van vleesch, vet, afval van slachtdieren, de tol- of hulpkantoren aangeduid in de tabel bij dit besluit gevoegd, op de erin aangeduide dagen en uren.

De keuring zal gedaan worden door de agenten wier namen gedrukt staan tegenover deze van voormelde tol- en hulpkantoren.

Brussel, den 31n Maart 1901.

Bon M. van den Bruggen.

Bijlage aan het ministerieel besluit van 31 Maart 1901. (Art. 2.)

TABEL DE DAGEN EN UREN AANDUIDENDE WAAROP DE TOL- OF HULPKANTOREN OPEN ZIJN VOOR DEN INVOER IN BELGIË VAN SLACHTVLEESCH, VET EN AFVAL, ONVERMINDERD DEZE BEDOELD IN ARTIKEL 1 VAN VOORMELD MINISTERIEEL BESLUIT.

TOL- EN HULPKANTOREN.		KEURDERS-VEEARTSEN.	
NAMEN.	OPNEMINGSDAGEN.	NAMEN.	VERBLIJFPLAATS.
	Per zee.		
Antwerpen (1e en 3e kantoor).	Op al de werkdagen, te rekenen van zonsop- tot zonsondergang.	Weemaes.	Antwerpen.
	Per spoorweg.		
	Binnenlandsche kantoren.		
Antwerpen (4e kantoor).	Op al de werkdagen, van zonsop-tot zonsondergang.	Weemaes.	Antwerpen.
Brussel (1e kantoor).	Op al de werkdagen, tot 13 uren.	Van Hertsen zoon en Guyot.	Brussel.
Brussel (2e kantoor).	Op al de werkdagen: *a*) van 1 November tot 15 Februari, van 1 u. 30 tot 2 uren; *b*) van 16 Februari tot 31 October, van 2 uren tot 2 u. 30.	Id.	Id.

TOL- EN HULPKANTOREN.		KEURDERS-VEEARTSEN.	
NAMEN.	OPNEMINGSDAGEN.	NAMEN.	VERBLIJFPLAATS.
Luik (1e kantoor).	Den Dinsdag, Donderdag en Zaterdag, van 10 tot 11 u.	Ruelens-Remy.	Luik.
Luik (2e kantoor).	De Dinsdagen, van 11 tot 12 uur.	Id.	Id.
Verviers (Westerstatie).	Den Dinsdag, Donderdag en Vrijdag, van 10 u. 30 tot 11 u. 30.	Hansoulle.	Verviers.
Doornik (stapelhuis).	Op al de werkdagen, mits 24 uur op voorhand te berichten.	Duthoit.	Doornik.
Bergen (stapelhuis).	Op al de werkdagen, mits 24 uur op voorhand te berichten.	Dupont.	Bergen.
	Per spoorweg of te lande.		
	Hollandsche grens.		
Westcapelle.	Op al de werkdagen, mits bericht 24 uur te voren.	Van Damme.	Westcappelle.
Houcke.	Op al de werkdagen, mits bericht 24 uur te voren.	Id.	Id.
Esschen (statie).	Den Dinsdag, Donderdag en Zaterdag, van zonsop- tot zonsondergang.	Van Gerven.	Esschen.
Arendonk.	Den Donderdag : *a*) van 1 October tot 31 Maart, van 8 tot 9 uur ; *b*) van 1 April tot 30 September, van 17 tot 18 uur.	Huynen.	Turnhout.
Loozen.	Op al de werkdagen, mits 24 uur te voren bericht te geven.	Vandenbonne.	Peer.
Ophoven.	Den Donderdag : *a*) van 1 October tot 31 Maart, van 10 tot 12 uur ; *b*) van 1 April tot 30 September, van 8 tot 10 uur.	Pernot.	Maeseyck.
Veldwezelt.	Den Woensdag en Vrijdag, van 8 tot 16 uur, van 1 October tot 30 April en van 7 uur tot 's middags en van 13 uur tot 18 uur van 1 Mei tot 30 September, mits 24 uur te voren bericht te geven.	Tyvaert.	Lanaken.
Vroenhoven.	Den Vrijdag, te 10 uur.	Deborre.	Canne.
Canne.	Den Vrijdag, bij het doorgaan van den buurttram, te 11 u. 15 m. en den Woensdag van 13 u. 20 m. tot 14 u. 20 m.	Wynants.	Rukkelingen-op-Geer.
Klein-Lanaye.	Den Woensdag en den Vrijdag, te 13 uur.	Deborre.	Canne.

TOL- EN HULPKANTOREN.		KEURDERS-VEEARTSEN.	
NAMEN.	OPNEMINGSDAGEN.	NAMEN.	VERBLIJFPLAATS.
	Fransche grens.		
Moscroen (statie).	Op al de Zaterdagen, van 14 tot 15 uur.	Dedonder.	Moskroen.
Adinkerke (statie)	Den Vrijdag, van 15 tot 16 u.	Desmet.	Veurne.
Adinkerke (dorp).	Den Vrijdag, van 15 tot 16 uur en den eersten en derden Vrijdag der maand, van 10 tot 11 uur.	Id.	Id.
Agimont (statie).	Den Donderdag, van 9 tot 11 uur.	Polet, Eud.	Doische

XI

Omzendbrief betreffende de gevallen van inbeslagneming van vleesch uit hoofde van tuberculose.

Brussel, 15 April 1901.

Mijnheer de Keurder-Veearts,

Sedert de inkrachttreding van het reglement van 9 Februari 1891 over den vleeschhandel, werden verschillende wijzigingen toegebracht aan de bepalingen van dit reglement alsook aan deze der ministeriëele besluiten voor zijne toepassing genomen.

Van den anderen kant, hebben de wetten van 30 Januari 1892, 12 Juli en 30 December 1895 en van 20 December 1897 eenigszins de dienaangaande wetgeving gewijzigd.

Het scheen nuttig de thans van kracht zijnde besprekingen samen te vatten en eraan zekere wijzigingen toe te brengen waarvan het nut algemeen erkend werd.

Hierbij zult gij een exemplaar vinden der nieuwe besluiten die voortaan den keurdienst van het vleesch zullen beheeren, alsmede de omstandige onderrichtingen die ervan den zin bepalen.

Ik vestig uwe aandacht op de voornaamste wijziging aan den huidigen tekst toegebracht: zij betreft de inbeslagneming voor tuberculose.

Zooals Dr Ostertag, leeraar bij de veeartsenijschool van Berlijn, algemeene verslaggever over de kwestie der benuttiging van het vleesch van tuberculeuze dieren, het op het VIIe Nederlansch congrès van veeartsenenijkunde (Baden-Baden, 1899) deed opmerken, was men eertijds « in alle landen veel strenger nopens het

verbruik van vleesch voortkomende van tuberculeuze dieren. Men is daarop teruggekomen ten gevolge eener betere kennis der dierentuberculose ».

De slotredenen welke dit Congres stemde, deze aangenomen in andere congressen die zich bezig hielden met de overzetting der rundertuberculose aan den mensch, eindelijk de denkwijze over die zaak verdedigd door de meest bevoegde specialisten — zooals Nocard, Galtier, Straus, Leclainche, in Frankrijk; Baumgarten, Scheidemühl, Schütz, Ostertag, Fränkel, in Duitschland; Mc. Fadyeœn, in Engeland; Perroncito, in Italië; Bang, in Danemark; van der Sluys, Thomassen, in Holland, enz., — laten toe te zeggen dat in den huidigen toestand der wetenschap men meer toegeving moet gebruiken in het benuttigen van vleesch voortkomende van tuberculeuze dieren.

Steunende op de grondbeginsels nu algemeen erkend, en in gemeen overleg met den veeartsenijkundigen toezichdienst, werden de nieuwe voorschriften opgesteld betreffende de inbeslagneming van dieren door tuberculose aangetast, en die alzoo beschreven zijn in bijlage *B* van het Ministerieel besluit van 31 Maart 1901.

Gevallen waarin vleesch, afval, vet, enz., ongezond moeten verklaard worden.

§ 1. — *Algeheele inbeslagneming.*

1° . . . . . .

5° *Vleesch voortkomende van dieren aangedaan van de volgende ziekten :*

Tuberculose, in de volgende gevallen :

a) Spiertuberculose of tuberculose van de tusschenspierige zenuwknoopen;

b) Tuberculose *miliaire* in de milt en de lendenen;

c) Uitgestrekte verwondingen van tuberculose in de borst en in den buik;

d) Tuberculeuze borst- en buiksverwondingen van mindere ontwikkeling dan in het geval voorzien in letter *c*, maar niettemin aanzienlijk (weeke tuberculeuze etterhaarden in groot getal in de twee holten);

e) Uitgestrekte verwondingen van tuberculose in de borst of in den buik met uitgebreide verwondingen van tuberculose buiten die holten;

f) Tuberculose vastgesteld in een welkdanig gedeelte des lichaams en welk ook het getal knobbels, zij *als het dier in een gemerkten staat van magerheid verkeert.*

In de gevallen voorzien in voorgaande lett. *b*, *c*, *d* en *e* mag het vleesch voor de voeding verbruikt worden na, onder de bewaking van een keurder-veearts, aan een vochtigen warmtegraad van 110° C., gedurende ten minste drie uren in een steriliseertoestel, door den Minister aangenomen, onderworpen te zijn geweest.

. . . . . .

§ 2. — *Gedeeltelijke inbeslagnemingen.*

I. . . . . .

III. In geval van tuberculose de algeheele inbeslagneming niet medeslepende, moeten de zieke organen inbeslag genomen worden, welke ook de uitgebreidheid der wondingen zij.

Wat lett. *a* van voormelde bepalingen betreft, dient men op te merken dat de tuberculose der tusschenspierige zenuwknopen of de spiertuberculose bijna nooit vastgesteld worden. Men moet niettemin die gevallen voorzien.

De vaststelling der tuberculose in de tusschenspie-

rige zenuwknopen of in de spieren van een geveven lichamsgedeelte, beveelt de inbeslagneming, daar zij het bestaan bekend maakt van tuberculeuze verwondingen in de tusschenspierige zenuwknopen of in de spieren van andere gedeelten. Die laatste wondingen worden gemakkelijk door een zorgvuldig onderzoek van het dier vastgesteld.

Lett. *b* beveelt de volkomene inbeslagneming in geval van tuberculose *miliaire* in de *dikte* der lendenen en der milt.

Die organen hangen rechtstreeks af van den algemeenen of grooten omloop. De tuberculose *miliaire* in die organen vastgesteld is een kenteeken van de bloedverrotting door Koch's bacilles.

De *uitgebreide* verwondingen van tuberculose terzelfdertijd in de twee holten, — geval bedoeld in lett. *c* — brengen de verwerping mede. Doch het kan voorvallen dat die wondingen, zonder belangrijk te zijn door hare uitgebreidheid, het nochtans zijn door hare kenteekens. Zoo dus, toen de keurder, in de borst *en* in den buik talrijke, week-kaas-etterachtige tuberculeuse plaatsen aantreft, moet hij de volkomene inbeslagneming van het dier bevelen. 't Is het geval voorzien in lett. *d*.

Geene volkomene inbeslagneming wordt gevergd toen de uitgebreide wondingen enkel in de borst of in den buik vastgesteld worden.

Maar de volkomene inbeslagneming dringt zich op, als men terzelfder tijd *uitgebreide* wondingen van tuberculose buiten die holten aantreft (lett. *e*.)

In dit geval, evenals in dit voorzien in lett. *c*. is de inbeslagneming verrechtvaardigd door het bestaan van talrijke tuberculeuze wondingen in verschillende lichaamsgedeelten.

Het is ook noodzakelijk het vleesch volkomen in beslag te nemen als het tuberculeus dier merkend

mager is, 't is te zeggen, dat het uitleeft. Een hoofdzakelijk kenteeken van die verarming van het organisme bestaat in de afwezigheid van vet rond de nieren.

In een woord, het is enkel in de gevallen waar de ziekte het karakter heeft van algemeenmaking (tuberculose *miliaire* in de *diepte* der milt en der lendenen) of dit karakter nemen wil door de uitgebreidheid der turberculeuze wondingen, dat het vleesch van een tuberculeus dier volkomen voor de voeding moet verworpen worden. In alle andere gevallen moeten de aangetaste organen alleen inbeslaggenomen worden.

Zoodra zij dien omzendbrief ontvangen hebben, zullen de heeren veeartsen zich naar die nieuwe voorschiften gedragen.

De Minister,

Bon van der Bruggen.

XII

Onderrichtingen betreffende de uitvoering van het reglement van 23 Maart 1901 op de vleeschkeuring.

---

§ 1. — Keuring der slachtdieren binnen het rijk afgemaakt.

ARTIKEL ÉÉN.

1. — Krachtens artikel 1 der wet van 4n Augustus 1890 mag slachtvleesch niet verkocht of te koop gesteld worden zoo het niet tengevolge eener keuring, voor de voeding verbruikbaar erkend werd.

Het reglement van 23n Maart 1901 vat de vorige koninklijke besluiten samen welke in gansch het koninkrijk den toezichtdienst ingericht hebben over het slachtvleesch, vet, afval enz., vooraleer deze waren verkocht of te koop gesteld worden.

Door slachtdieren moet men verstaan al deze behoorende tot het runder- schapen- geiten- en varkensras, alsmede de eenhoevige dieren.

Men verstaat door afval : het hart, de longen, het middelrijf, de lever, de milt, het alvleesch, de lendenen, de tong, het hoofd, de maag, de ingewanden, de pooten, enz.

Het reglement is ook van toepassing op het vet dat dient om spijzen te bereiden en om margarine te maken, evenals op het bloed waarmede de varkensslachters verschillende voedingswaren bereiden.

2. — De wet van 4n Augustus 1890, enkel de Regeering machtigende den handel, den verkoop en de slij-

ting der voedingswaren en zelfstandigheden te regelen, is de voorafgaande keuring niet verplichtend als het vleesch niet voor de voeding bestemd is. Zoo is 't geval voor de varkens welke een landbouwer voor het uitsluitelijk gebruik van zijn huisgezin doet afmaken.

Het is niettemin wenschelijk dat de belanghebbenden vrijwillig dit vleesch aan de keuring onderwerpen. Het nut van dit onderzoek werd door herhaalde ongelukken bewezen. Overigens moeten de gevallen van besmettelijke ziekten tijdens die afmaking bestatigd, evenals al de andere aan de overheid bekend gemaakt worden.

3. — De slachtdieren binnen het rijk afgemaakt en waarvan het vleesch, de afval, het vet of het bloed tot de openbare voeding bestemd zijn moeten na de slachting onderzocht worden.

Doch, als een bijzondere ten zijnent een varken slacht voor zijn persoonlijk verbruik, en voor den verkoop een deel van het vleesch bereidt, is hij niet gehouden het dier tijdens de afmaking te doen keuren. De keuring is in dit geval enkel verplichtend vóór het te koop stellen : 't is de handelwijze aangenomen voor het bereidvleesch uit den vreemde ingevoerd.

4. — Behalve bij overmacht, voortkomende, bij voorbeeld, uit een ongeval of ziekte, moeten de belanghebbenden vóór de afmaking de dieren verklaren welke zij zich voorstellen af te maken.

Die verklaring moet gestuurd worden aan den keurder, tenware het gemeentebestuur een bijzonderen agent gelastigde ze te ontvangen. In dit geval moet het bestuur derwijze den dienst inrichten voor het ontvangen en verzenden der verklaringen, dat de keuring altoos met spoed kan verricht worden.

In de gemeenten waar een keurder-veearts en een hulp-keurder bij dienst zijn, moeten de verklaringen aan dezen laatste gezonden worden, hetzij rechtstreeks,

hetzij door tusschenkomst van den gemeenteagent daarmede belast.

Doch, om de keuring te verhaasten, bepaalt artikel 1 van het Koninklijk Besluit dat de verklaringen moeten overgemaakt worden aan den keurder-veearts, als zij de keuring betreffen der eenhoevige dieren, van dieren om reden van ziekte afgemaakt of te laat geworgd *(in extremis),* welke ook de reden zij welke de worging genoodzaakt, alsmede der dieren gereagierd hebbende na beproeving met tuberculine en der dieren op clinische wijze erkend door tuberculose aangetast of ervan verdacht.

ART. 2.

5. — De Regeering heeft niet geoordeeld rechtstreeks tot het inrichten van een keurdienst te moeten overgaan. Zij vondt het verkieslijker aan de gemeenten de zorg over te laten de daartoe noodige maatregelen te nemen en zich er enkel mede te belasten daar waar de nalatigheid der plaatselijke overheid hare tusschenkomst onmisbaar maakte.

De gemeenten die aan het middenbeheer de zorg hebben overgelaten den dienst in te richten, mogen hem zelf inrichten mits goedkeuring der Regeering.

6. — Om den dienst in te richten, moeten de beraadslagingen der gemeenteraden, zelfs niet gedeeltelijk, de bepalingen der algemeene reglementen opnemen. Zij moeten zich enkel bekommeren de volgende punten te regelen :

Benoeming der keurders ; hunne vergoeding ; zoo noodig aanduiding van den agent waaraan de belanghebbenden hunne verklaringen van afmaking moeten sturen en die gelast zal zijn ze aan de keurders over te maken. (Zie art. 1 van het ministerieel besluit van 31 Maart 1901) ; vaststelling van het tarief der keur-

rechten als de gemeente de kosten van den dienst op haar niet wil nemen (1).

De beraadslagingen moeten afgekondigd worden ingevolge artikel 102 der gemeentewet.

De benoeming der keurders moet geschieden overeenkomstig de proceduur door artikel 66 der gemeentewet bepaald. Zij is daarenboven door de wet van 30 December 1895 aan de goedkeuring des ministers onderworpen.

De gemeenten mogen de verkiezing van een keurder niet aan de belanghebbenden overlaten. Zij mogen niet verscheidene keurders benoemen zonder den dienst tusschen deze agenten te verdeelen of zonder aan ieder van hen een gedeelte van het grondgebied der gemeente aan te wijzen.

7. — Alinea 2 van artikel 2 machtigt de aangenomen veeartsen der Regeering de dieren te keuren, uit hoofde van ziekte afgemaakt en welke zij verzorgd hadden, uitgenomen in de gemeenten een openbaar slachthuis bezittende waarvan de gezondheidsdienst aan een veearts is toevertrouwd (2).

---

(1) Modellen van beraadslagingen zijn ter beschikking der gemeenten gehouden door de gouverneurs der provincies.

(2) Op 31 December 1900 waren die gemeenten de volgende :

Provincie Antwerpen : Antwerpen, Borgerhout, Mechelen.

Brabant : Anderlecht, Braine-l'Alleud, Brussel, Diest, Geldenaken, Leuven, Nijvel, Schaerbeek, Thienen, Vilvoorden, Waver.

West-Vlaanderen : Blankenberghe, Brugge, Heyst, Nieuwpoort, Oostende, Yper.

Oost-Vlaanderen : Aalst, Audenaarde, Gent, Ronse.

Henegouw : Beaumont, Binche, Chapelle lez-Herlaimont, Charleroi, Châtelet-Châtelineau, Chimay, Enghien, Hornu-Houdeng-Goegnies, Jemappes, La Louvière, Lessen, Marchienne-au-Pont-Mons, Peruwelz, Quiévrain, Saint-Ghislain, Soignies, Doornik.

Provincie Luik : Antheit, Awirs-Chokier-Engis, Dison, Ensival, Herstal, Herve, Hodimont, Huy, Jemeppe-s/-Meuse, Luik, Seraing, Spa, Stavelot, Verviers.

Limburg : Brée, Bilsen, Hasselt, Maeseyk, Sint-Truiden.

Luxemburg : Marche, Neufchâteau, Saint-Hubert.

Provincie Namen : Andenne, Auvelais, Ciney, Dinant, Florennes, Fosses, Gembloers, Philippeville, Rochefort, Walcourt.

Als eene gemeente een slachthuis bezit, welk alleen verplichtend gemaakt wordt voor het behuisd gedeelte, kan de meesterende veearts het voordeel genieten van voormelde bepaling voor wat de dieren betreft in het landelijk deel afgemaakt.

Door « aangenomen veearts der Regeering », moet men enkel deze verstaan die aangenomen werden krachtens het besluit van 10 December 1890 op de gezondheidspolitie der huisdieren.

De aangenomen veearts mag enkel de dieren keuren welke hij verzorgd heeft ter loops der ziekte waarvoor de afmaking bevolen werd. Hij mag in geene andere gevallen tusschenkomen — bij voorbeeld als hij het beest geturbiculineerd heeft of als een dier bij dringendheid geworgd wordt zonder dat de eigenaars den tijd hebben voorafgaandelijk zijne diensten te vorderen — onder voorwendsel dat hij den dienst van veearts uitoefent in het gesticht of dat hij in 't verleden de gelegenheid gehad heeft het afgemaakt dier te verzorgen.

Het besluit maakt de tusschenkomst van den behandelenden veeaarts niet verplichtend. Het geldt enkel eene toelating aan den eigenaar van het dier vergund. Deze laatste mag de diensten vorderen van den behandelenden veearts, of de tusschenkomst vergen van den keurder-veearts der gemeente.

8. — Door het aanvaarden tot de keuring over te gaan, neemt de ter handelende veearts op zich al de verplichtingen welk door de reglementen den vleeschkeurders zijn opgelegd. t'Is alzoo namelijk dat, als de keuring vaststelt dat het dier al of gedeeltellijk onverbruikbaar is voor de voeding, hij ervan onmiddellijk den burgemeester moet verwittigen overeenkomstig artikel 15 van het reglement voor de ontaarding en de vernieling van het ongezond vleesch.

Van den anderen kant, schrijft hem artikel 11 van het ministrieel besluit, in *alle geval*, ten einde het controle te verzekeren, de verplichting voor onmiddellijk den

toezichter-veearts te berichten over den uitslag der keuring, bij middel eene dienstkaart (formuul nr 5 *J.*).

9. — In geval van afmaking, bij bevel, van dieren verdacht van besmettelijke longziekte, is de provinciale toezichter-veearts gehouden, krachtens artikel 9 van het koninklijk besluit van 10 December 1890, zich ter plaats te begeven om er namelijk te onderzoeken of het vleesch der afgemaakte dieren voor de voeding mag verbruikt worden.

Dit onderzoek door den toezichter-veearts maakt alle nieuw onderzoek nutteloos van wege den gemeentekeurder.

ART. 3.

10. — Voor de aanduiding der keurders, is de keus der gemeenten en van het middenbestuur beperkt door artikel 3 van het reglement.

De veeartsen zijn door hunne kennissen aangewezen om met de keuring belast te worden.

Artikel 3 laat toe in zekere gevallen hun een keurder toe te voegen die geen veearts is en verkozen onder degenen die het examen ondergaan hebben ingesteld door ministerieel bericht van 31 Maart 1901.

11. — De hulpkeurder heeft in zake van vleeschkeuring, enkel eene beperkte bevoegdheid.

De artikels 2 en 3 van het ministerieel besluit duiden de uitsluitelijke gevallen aan waarin het hem toegelaten is uitspraak te doen over de gezondheid van het hem onderworpen vleesch.

In alle ander geval moet hij de tusschenkomst van den keurder-veearts vorderen.

Het bericht, dezen laatsten bestemd, moet hem bij dringendheid en zoo mogelijk per telegram of door bijzonderen drager gestuurd worden, maar in alle geval moet het bericht schriftelijk gegeven worden.

Het zal het uur opgeven waarop het overgemaakt werd, om alle betwisting te vermijden in geval van vertraging door den hulp-keurder om het bericht aan den veearts over te maken, of door den keurder-veearts om zich ter plaats te begeven.

12. — Als de keurder-veearts zich niet ter plaats van de afmaking begeven heeft binnen de 24 uren (nacht inbegrepen), is de hulp-keurder gemachtigd het ambt uit te oefenen, uitgezonderd als hij vermoedt dat het dier aangetast is door eene der volgende ziekten : koolpest, razernij, trichinose, gortigheid, bloedverettering, bloedvergiftiging, geelgucht, algemeene jicht der jonge dieren, besmettende darmontsteking der kalveren, long- en darmontsteking der herkauwers.

Het tijdsverloop van 24 uren vangt aan niet van het oogenblik waarop het bericht verzonden is, maar van het oogenblik der verzending van het bericht door den keurder-veearts.

De hulp-keurder moet dus rekening houden van den normalen noodigen tijd om het bericht ter bestemming te brengen.

13. — Als de keurder-veearts niet binnen het bepaald tijdsbestek aangekomen is, mag de hulp-keurder dezes ambt vervullen, maar hij is er niet toe verplicht. Het is te zeggen dat als hij voor zich een twijfelachtig of moeilijk geval heeft en niet weet wat hem te doen staat, hij voorzichtig handelen zal het dier niet te bestempelen en te telegraphieeren naar den keurder-veearts om hem te vragen zich zelve ter plaats te begeven of bij dringendheid in zijne plaats een veearts af te vaardigen.

Als hij oordeelt te mogen keuren moet hij onmiddellijk per dienstkaart (model nº 5 I) den toezichter veearts ervan verwittigen.

Daarenboven en in alle geval, dat het vleesch ver-

bruikbaar zij of niet, moet de hulp-keurder gedurende 48 uren, ter beschikking van den keurder-veearts in eene sterke oplossing keukenzout den afval bewaren waarop hij wondingen der ziekte ontdekt heeft.

14. — Als een hulpkeurder een dier gekeurd heeft ten gevolge der afwezigheid des keurders-veearts blijft dezes verantwoordelijkheid niettemin bestaan.

Zoodra hij aankomt moet hij den afval onderzoeken en zoo mogelijk het bestempeld vleesch, ten einde de handelwijze van den hulp-keurder na te zien en zoo noodig zijne beslissing te wijzigen. Zoo hij oordeelt dat het vleesch onverbruikbaar voor de voeding moet verklaard worden, wanneer integendeel de hulp-keurder het goed gevonden had, doet hij het door den burgemeester inbeslagnemen, en zoo het vleesch naar andere gemeenten vervoerd werd, bericht hij ervan per telegram of op alle andere snelle wijze den burgemeester dezer gemeenten, terzelfder tijd als den toezichter-veearts.

15. — De beperkingen, den hulp-keurders opgelegd, voor het uitoefenen hunner bedieningen, zijn enkel van toepassing voor de eerste keuring, gedaan op het oogenblik der afmaking of der inkomst binnen het land. De keurder die geen veearts is mag belast worden met alle nieuwe keuring van reeds bestempeld vleesch, erin begrepen paardenvleesch. Het geldt enkel in dit geval den goeden staat van bewaring dezer waar vast te stellen.

Art. 4.

16. — Vooraleer in bediening te treden zijn de vleeschkeurders, die nog aan deze formaliteit niet voldaan hebben, verplicht, in handen van den burgemeester, den eed af te leggen voorgeschreven door het decreet van 20 Juli 1831.

De aangenomen veearts, die den eed afgelegd heeft krachtens artikel 19 van het koninklijk besluit van 10 December 1890, den veeartsenijkundigen dienst herinrichtende, is vrijgesteld van allen nieuwen eed als hij tot vleeschkeurder benoemd wordt.

Die zelfde vrijstelling is toegestaan aan al wie keurder benoemd wordende in verschillende gemeenten, reeds in deze hoedanigheid den eed aflegde.

De eedaflegging is onderworpen aan het zegelrecht (1) en aan de formaliteit der registratie binnen de twintig dagen na hare dagteekening (2). De belanghebbende moet het beloop zijner jaarwedde vermelden en de schatwaarde zijner vergoeding. Doch, de keurder is van de registratie vrijgesteld als hij noch jaarwedde, noch soortgelijke vergelding ontvangt, maar enkel eene vergoeding ten titel van eenvoudige schadeloosstelling, of als reis- en verblijfkosten (3).

17. — De bedieningen van keurder zijn onvereenbaar met het uitoefenen van het beroep van beenhouwer, varkensbeenhouwer, pensenier, veekoopman, hoefsmid of drankslijter (1). In buitengewone omstandigheden kunnen nochtans vrijstellingen vergund worden, bij voorbeeld als de belanghebbende dit beroep niet uitoefent in de gemeente waar hij de plaats van keurder vraagt en dat men geene misbruiken vreest uit hoofde dezer vereeniging van bedrijf.

De bedieningen van keurder mogen ook niet terzelfder tijd uitgeoefend worden met deze van commissaris van politie of veldwachter ; ook niet met deze van burgemeester, raadsheer of gemeente-secretaris (4) maar

---

(1) Wet van 25n Maart 1891, inhoudende het Zegelwetboek, art. 9, 4°

(2) Wet van 31 December 1888, vermindering houdende der registratierechten op de akten van eedaflegging.

(3) Omzendbrief van het beheer van registratie, 7 Januari 1889.

(4) Art. 68, 2°, en 103 der gemeentewet. Art. 236, 6°. der vereenigde kieswetten.

enkel als de benoeming door den gemeenteraad gedaan wordt.

Deze onvereenbaarheid bestaat overigens enkel in de gemeente waar de belanghebbenden hun mandaat van burgemeester, raadsheer of gemeente-secretaris vervullen, niets belet dat zij voor andere gemeenten benoemd worden. De onvereenbaarheid houdt op als de belanghebbende zijne bedieningen van keurder kosteloos uitoefent.

In algemeenen regel mogen de minderjarigen en de militaire veeartsen niet tot keurders benoemd worden.

De keurders mogen geene dieren keuren afgemaakt voor rekening van leden hunner familie of voor bloedverwanten.

ART. 5.

18. — De keurders kunnen voor een onbepaalden tijd benoemd worden. In dit geval, evenals de keurder zijn ontslag geven mag, kan de gemeente, onder goedkeuring der hoogere overheid, hem zijn mandaat ontnemen. De gewezen titularis oefent zijn ambt uit tot dat de burgemeester hem bekend maakt dat zijn opvolger aangenomen is.

19. — De keurder die verlangt zijn ontslag te geven moet de gemeente en den toezichter-veearts zijner omschrijving ervan berichten ten minste een maand te voren en gedurende dien tijd den dienst blijven doen.

Ingeval van belet of ziekte, als hiertoe geene bijzonderen maatregel door de gemeente genomen is, mag de keurder zich doen vervangen door een collega op voorwaarde ervan den burgemeester en den provincialen toezichter-veearts te verwittigen.

---

(1) Zie *Bulletin* 1893, bl. 133.

Art. 6.

20. — De keurder moet zoo spoedig mogelijk tot de keuring overgaan. Zoo hij in de gemeente niet gehuisvest is moet hij zich *ten laatste* binnen de 24 uren (nacht inbegrepen), ter plaats begeven.

Dit hoogst termijn werd bovenal door het reglement opgenomen in 't belang der buitengemeenten.

Al de keurders zijn verplicht *zoo spoedig mogelijk* tot de keuring over te gaan.

Het behoort overigens den gemeentebesturen die den toezichtdienst over het vleesch inrichten, den keurders een korteren tijd op te leggen beter overeenkomende met den afstand tusschen de gemeente en de huisvesting van den keurder.

Het tijdsverloop van 24 uren wordt gerekend van het oogenblik der afmaking, aangeduid in de verklaring van den belanghebbende, behalve nochtans als die verklaring slechts na de afmaking den keurder kon toekomen. In dit laatste geval, begint het tijdsbestek enkel te loopen op het oogenblik der ontvangst van de verklaring.

21. — Vóór dat de keurder aankomt, mag de slachter het beest in tweëen verdeelen, zorg houdende dat de longen aan eene der twee deelen vastblijven.

In algemeenen regel moet de huid aan het lichaam niet vast zijn.

Doch, in geval van wondigen die de koopvernietiging kunnen medebrengen, behoort het zekere voorzorgen te nemen om alle mogelijke betwisting te vermijden van wege den verkooper, betreffende de vaststelling der identiteit van het dier.

Het is dus nuttig, in dit geval, en in 't algemeen in geval van ziekte, voornamelijk als er vermoeding bestaat van koolziekte, de huid niet af te stroopen, en aan het lijk de longen vast te laten.

Die voorzorgen dienen vooral genomen te worden in de slachthuizen waar men gemakkelijk de organen van het eene dier met deze van een ander kan verwarren (1).

22. — De longen moeten aan het dier vastblijven; doch dit wil niet zeggen dat zij aan de borst moeten houden. Men voldoet aan het reglement als men de longen uit de borst neemt, en ze in verband laat met de luchtpijp, en als men deze laatste van den hals afsnijdt ze aan het strottenhoofd laat hangen. Het is ook toegelaten de longen uit de borst te nemen, als men ze vastlaat aan het beneden gedeelte van den hals door een einde van de luchtpijp.

23. — De buiksingewanden moeten in massa uitgetrokken en in hunne normale verbindingen behouden worden.

Deze maatregel is genomen om de verwisseling te beletten van zieke door gezonde organen en om de zending van den keurder te vergemakkelijken.

Dit bedrog is vooral gemakkelijk voor organen van

---

(1) Wet van 3 Juli 1894 wijzigingen toebrengende aan deze van 25 Augustus 1885 betreffende de gebreken welke aanleiding geven tot vordering van koopvernieting van huisdieren.

Eenig artikel. — De rechtsvordering tot vernietiging van verkoop of ruiling van huisdieren bestemd om afgemaakt te worden voor het verbruik is slechts ontvankelijk, uit hoofde der gebreken die ze tot de voeding onverbruikbaar maken, op voorwaarde dat die rechtsvordering ingespannen worde binnen de vijf dagen der levering van het verkocht dier, dat dit dier niet op eenen afstand van meer dan 5 myriameters van de verkooplaats vervoerd zij en dat het volkomen voor het verbruik ongeschikt worde verklaard.

Deze wijziging aan de wet van 25 Augustus 1885 brengt de afschaffing mede van de rechtsvordering voorzien door artikel 1644 van het burgerlijk wetboek, krachtens welke de kooper van een slachtdier de keus had tusschen het dier terug te geven en zich ervan den prijs te doen terugbetalen, of het dier te behouden en zich een deel der koopsom te doen teruggeven, door scheidsrechters bepaald. (Omzendbrief van 10 Juli 1894.)

klein omvang, zooals bijvoorbeeld de milt; ook moeten de keurders in 't bijzonder waken dat dit laatst orgaan in zijne normale betrekkingen bewaard worde. Men diene op te merken dat de milt zeer kenteekenende wondingen vertoont in geval van koolziekte.

Het is toegelaten, onmiddellijk na de afmaking de spijsverterende organen te ontlasten van het vet en van hun inhoud.

24. — Wat het onderzoek der eenhoevige dieren betreft, moeten al de ademhalingsorganen (hoofd, strottenhoofd, luchtpijp, longen), alsmede de huid aan het dier vastblijven. De keurder moet daarenboven eischen dat de kop van het paard in de lengte in tweeën gezaagd worde, om de slijmvliezen der neusgaten bloot te leggen, alsmede de holten waarin de ziekte bepalende wondingen van het snot zich vertoonen. Het is insgelijks noodzakelijk dat de keurder zorgvuldig de buiksorganen onderzoeke : lever, milt, nier, ingewanden en hunne lymphatische peesknoopen. Snotachtige kwetsuren bevinden zich, inderdaad, meermaals in de buikholte.

25. — De keurders moeten op de strengste wijze eischen dat er voldaan worde aan de onderrichtingen bevat in § 25 tot 27. Het zorgvuldig onderzoek der binnenorganen is hoofdzakelijk om te oordeelen of het vleesch gezond is.

Van den anderen kant, als het dier eenigen twijfel laat, namelijk als men dieren te keuren heeft terloops eener ziekte afgemaakt, moet de keurder de techniek volgen in soortgelijk geval gebruikt. Deze bestaat in zeer lange sneden te geven vooral in de voor- en achterkwartieren ten einde groote spieroppervlakten bloot te maken; zulk vleeschkwartier dat er gezond uitziet, verduikt meermaals inwendige wondingen die geheel het dier moeten doen verwerpen voor de voeding. In algemeenen regel mag men niet

eischen dat de slachter, vóór de keuring de ruggraat van het dier in tweeën splitse. Maar in geval van twijfel over de gezondheidstoestand van het vleesch moet de keurder zulks eischen.

De keurder mag geen vleesch bestempelen voortkomend van een dier waarvan men al of gedeeltelijk de binnenorganen heeft doen verdwijnen. Zulk vleesch mag niet voor de voeding geleverd worden. De keurder moet den burgemeester ervan onmiddellijk berichten. Proces-verbaal moet opgemaakt worden ten laste van wie zich van dergelijke inbreuk plichtig maakt. Daarenboven moet de keurder zorgvuldig het dier onderzoeken en het doen inbeslagnemen als hij eenigen twijfel heeft.

26. — De niet naleving van de hierbovenstaande onderrichtingen stellen de keurders bloot niet alleen aan tuchtmaatregels, maar ook aan rechtsvervolgingen. Artikel 421 van het Strafwetboek is toepasselijk op den keurder die, tengevolge van eene onvoldoende waarneming, voor de voeding vleesch laat benuttigen dat den dood kan mede brengen of de gezondheid zwaar krenken.

27. — Het reglement op den vleeschhandel is even van toepassing op de dieren tot den uitvoer bestemd als op deze bestemd tot de voeding binnen het rijk. De bepalingen van het besluit zijn algemeen en laten geen onderscheid toe (1).

Men moet overigens niet uit het oog verliezen dat in algemeenen regel, afval, vet en bloed der dieren van vleesch voor den vreemde bestemd, in België verbruikt worden.

Doch, wat de verplichting betreft van het aankleven

---

(1) Vonnis van de wetstraffelijke rechtbank van Gent, 12 Januari 1894. *Bulletin* 1894. bl. 135; Hof van verbreking. Vonnis 5 Maart 1894.

der longen, laat alinea 3 van artikel 6 eene uitzondering toe voor de varkens bestemd om uitgevoerd te worden en afgemaakt ingevolge de onderrichtingen van artikel 6 van het ministerieel besluit van 31 Maart 1901.

Een bijzonder stempel, met wischbaren inkt, wordt op den snuit dier varkens geprint, eer zij voor de voeding goedgekeurd worden.

Het is verboden die dieren binnen het land te verkoopen, te koop te stellen of voor den verkoop te behouden.

ART. 7.

28. — Het reglement op den vleeschhandel beveelt enkel de keuring der slachtdieren, na dezer afmaking, maar vóór het aan stukken snijden; het verbiedt niet aan de gemeenten te eischen dat de dieren, bestemd om op haar grondgebied afgemaakt te worden, eene eerste maal vóór de afmaking onderzocht worden, maar de kosten van die voorafgaandelijke keuring mogen niet ten laste der belanghebbenden gelegd worden; de gemeente moet ze op haar nemen.

§ 2. — Keuring van binnen het Rijk ingevoerd vleesch.

ART. 8.

29. — Het ministerieel besluit van 31 Maart 1901, bepaalt, in uitvoering van artikel 8 van het reglement de tol- of hulpkantoren welke open zijn voor den invoer van versch, bereid of bewaard vleesch, vet en afval.

Overeenkomstig de wet van 30 December 1895, is de invoer verboden van bereid of bewaard vleesch van eenhoevige dieren (paarden, ezels en muilezels).

Art. 9.

30. — Vleesch met verkoudende stelsels bewaard, wordt als versch vleesch aanzien.

Versch slachtvleesch, ter uitzondering van schapen vleesch is enkel toegelaten bij geheele of halve beesten, en op voorwaarde dat de longen eraan vast zijn.

Doch men laat het invoeren toe van dieren in tweeën of in vieren verdeeld en van halve beesten in twee kwartieren, onder voorbehoud dat het mogelijk zij, door de gedeelten tegen elkander te passen, vast te stellen dat zij voortkomen van een zelfde dier en dat de longen aan een half beest of aan een kwartier vast zijn.

Mits aankleving der longen, worden de voorkwartieren insgelijks toegelaten, alsook de gedeelten van halve beesten, samengesteld uit een deel van het voor- en een deel van het achterkwartier.

Vleesch met slechts een stuk long is niet toegelaten.

Versch vleesch van paarden, ezels en muildieren mag enkel binnengevoerd worden wanneer al de ademhalingsorganen, de kop erinbegrepen, eraan vast zijn.

Art. 10.

31. — Vallen onder de toepassing van artikel 10, en moeten dienvolgens op de grens gekeurd worden, slachtvleesch, afval en vet, erinbegrepen ruw en gesmolten vet, de margarine en de oleo-margarine.

Voor de reuzel werd er tot verdere schikking beslist, dat de tolbedienden zich zelven zullen verzekeren van de gezondheid dezer producten, behalve in geval van twijfel, zich te beroepen bij den keurder belast met den onderzoekdienst van het ingevoerd vleesch.

32. — Het reglement is enkel van toepassing op de waren die tot voedingsstof kunnen dienen. Daaruit volgt dat het roet tot een nijverheidsgebruik bestemd, niet moet gekeurd worden. Zooook de oleine. Om aan de toepassing van het reglement te ontsnappen is het niet voldoende dat de invoerders, 't zij door eene uitdrukkelijke melding op de vrachtbrieven of door plakbrieven op de verpakkingen, verklaren dat het geene voedingsstof is. Zijn enkel van de keuring vrijgesteld, de producten die klaarblijkend voor de voeding niet kunnen verbruikt worden en enkel door de nijverheid benutbaar zijn. De waar moet dus in zulken toestand aangeboden worden dat geen bedrog mogelijk zij ; bij twijfel moet zij gekeurd worden.

De invoerders van producten voortkomende van slachtdieren en niet tot de voeding bestemd, kunnen aan de keuring ontsnappen door hunne waren te doen ontaarden bij middel van een sterk riekende bederfwerende stof, zooals, pheniekzuur, creoline, lijsol, naphtaline, formoline, enz.

33. — Van den anderen kant, als het versch of bereid vleesch is, voor 't uitsluitelijk verbruik der belanghebben ingevoerd, en niet bestemd om verkocht te worden, is de keuring niet verplichtend.

Art. 11.

34. — De bepaling van het laatste lid van artikel 1 der wet van 18 Juni 1887, gewijzigd door deze van 30 Januari 1892 — hernomen in het eerste lid van artikel 9 — is niet van toepassing op het slachtvleesch onder de tolbewaking doorgevoerd.

Eveneens voorzien de wetten van 4 Augustus 1890 en 30 December 1895 de keuring van het vreemd vleesch enkel wanneer het voor de voeding binnen het land verklaard wordt. Zij verplichten niet gestapeld

en rechtstreeks doorgevoerd vleesch aan de keuring te onderwerpen. Vleesch als voedingsstof binnen het land verklaard alhoewel tot den heruitvoer bestemd, is van de keuring vrijgesteld mits naleving der formaliteiten aangeduid in artikel 10 van het ministerieel besluit van 31 Maart 1901.

§ 3. — Gemeene bepalingen.

ART. 12.

35. — Bijlage C van het ministerieel besluit van 31 Maart 1901 duidt de modellen aan der stempels waarvan men moet gebruik maken in uitvoering van artikel 12 van het reglement.

Op vleesch van runderen, schapen, geiten en varkens binnen België afgemaakt, wordt een rond merk, met purperen inkt gedrukt. Voor de dieren uit den vreemde ingevoerd is het merk rood en eirond.

Vleesch van eenhoevige dieren is altijd met zwarten inkt bestempeld. De vorm van den stempel is vierkant voor het vleesch van belgische dieren, en eirond voor het vreemd vleesch.

36. — De stempel moet gedrukt worden op ten minste ieder kwartier of op ieder half beest, als het lammeren, geitjes of speenvarkens zijn.

Doch voor de varkens voor den vreemde bestemd, wordt de stempel op den snuit van het dier gedrukt.

37. — Het hierboven aangeduid getal merken is een minimum. Het is den keurders opgelegd er een grooter getal te drukken op aanvraag der belanghebbenden, in 't bijzonder op de stukken vleesch die op het oogenblik der keuring aangewezen worden om naar eene andere gemeente vervoerd te worden.

38. — De keurders moeten er zich op toeleggen eene goed leesbare bestempeling te bekomen, welke toelaat zonder moeilijkheid de herkomst van het vleesch te erkennen. Hunne aandacht is in 't bijzonder op dit voorwerp gevestigd.

Behalve voor de varkens tot den uitvoer bestemd moet de inkt onuitwischbaar zijn.

39. — Als de hulpkeurder den keurder-veearts gevorderd heeft, moet die laatste het vleesch bestempelen. In geval van tegenkeuring moet de derde keurder zulks doen.

In de gemeenten die een keurderveearts en een hulpkeurder benoemd hebben moet ieder keurder zijn stempel bezitten.

ART. 13.

40. — Bijlage *B* van het ministerieel besluit van 31 Maart 1901 bepaalt de gevallen waarin vleesch en afval onverbruikbaar voor de voeding moeten verklaard worden.

De erin vermelde voorschriften hebben niet alleen voor doel tot gids te dienen aan de keurders voor het vervullen hunner zending; zij zijn gebiedend en stipt verplichtend. De keurders moeten in elk geval de kenteekens opzoeken welke het te keuren vleesch oplevert, alsook de uitgebreidheid der verwondingen waarvan die organen aangetast zijn, en op dit vleesch de reglementsvoorschriften toepassen.

Zoo de keurder bemerkt dat hij te doen heeft met onvoldoende beschrevene en door het reglement niet voorziene ziekten, mag hij zijne verantwoordelijkheid uit den slag trekken door het advies in te winnen van den toezichter-veearts der omschrijving. Die ambtenaar bezit in alle omstandigheden het recht om het vleesch en de met vleesch bereide eetwaren, zelfs als ze

bestempeld zijn, te doen in beslag nemen als hij ze onverbruikbaar voor de voeding erkent (1).

41. — De keurders zijn, evenals de ambtenaars, verantwoordelijk tegenover de belanghebbenden voor hunnen misslag in geval van bedrog of zware fout (2).

ART. 14.

42. — Wanneer de keurder een geval tegenkomt, welk, volgens hem, de afkeuring van het vleesch genoodzaakt,moet hij den burgemeester en den belanghebbenden eigenaar ervan verwittigen.

Die laatste heeft vier-en-twintig uur om zich te verzetten tegen de beslissing van den eersten keurder.

Hij mag het vleesch niet overnemen, onder voorwendsel, bijvoorbeeld, dat het tot zijn persoonlijk gebruik dienen zal.

Zoo de tweede keurder het oordeel van den eersten niet deelt, zal hij bij dringendheid de tusschenkomst vorderen van den toezichter-veearts of van zijn afgevaardigde. De certificaten van de twee eerste keurders moeten ter beschikking gesteld worden van den derden keurder.

Om alle tijdsverlies te vermijden, moet de tweede keurder het snelste middel van berichtgeving verkiezen, en in bijzonder de telegraaf, zorg dragende met juistheid de plaats van afmaking aan te duiden.

De kosten van zending dier telegrammen zijn ten laste van het Departement van Landbouw.

ART. 15.

43.— Zoo de keuring bewijst dat vleesch, afval, enz., voor de voeding onverbruikbaar zijn, moet de keurder

---

(1) Koninklijk besluit van 28 Februari 1891 betreffende het toezicht van den handel in eetwaren, artikel 18.

(2) Bulletijn 1893, bladz. 133.

het gezond vleesch zooveel mogelijk in een met sleutel toegaande lokaal onder sekester plaatsen.

Hij moet, in alle geval, de noodige maatregels nemen om te beletten dat men al of een deel van het in beslaggenomen vleesch wegneme, bij voorbeeld, door het vleesch in veiligheid te plaatsen of door erop een bijzonder merk te drukken.

Hij geeft onmiddellijk en per geschrift, bericht ervan aan den burgemeester, en laat hem terzelfder tijd de te nemen maatregelen kennen voor de ontaarding en de vernieling van het afgekeurd vleesch, ingevolge de bestaande reglementsbepalingen.

44. — De burgemeester mag tot de ontaarding en vernieting niet doen overgaan voor het vervallen van de vier-en-twintig uren welke aan den eigenaar toegestaan zijn om zich te verzetten tegen de beslissing van den eersten keurder.

Zoo de belanghebbende eene tegenkeuring eischt, moet de burgemeester ervan den uitslag afwachten.

Te dien einde moeten de tweede keurder, als hij het oordeel van den eersten keurder bijgetreden heeft, en de derde keurder, in tegenovergesteld geval, bij dringendheid den burgemeester verwittigen van den uitslag der tegenkeuring.

45. — De burgemeester moet zonder uitstel tot de ontaarding en de vernieling doen overgaan van ongezond vleesch, afval, enz. De kosten dier verrichtingen vallen ten laste der belanghebbende eigenaars, ten ware de gemeente ze op zich nam.

Voor de ontaarding is het niet voldoende het inbeslaggenomen vleesch met petrol te besproeien of in geval van delving het te overdekken met eenen laag levend kalk. Het is noodzakelijk dit vleesch derwijze te behandelen dat het volkomen onmogelijk is het te eten.

Men gelukt hierin door diepe insnijdingen in het

vleesch te doen en met de weefsels regelmatig te bespuiten, bij voorbeeld met handelspheniekzuur, geconcentreerd creolinewater, terpentijn of met alle andere vloeistof waarvan de reuk niet door wassching of koking kan weggenomen worden.

46. — Voor de vernieling moet men onderscheiden tusschen een dier dat volgens de wet door eene besmettelijke ziekte aangetast is of niet (1).

In geval van ziekte zal men bij voorkeur de vernieling verrichten met chimische middelen of door het vuur in vilbeluiken daartoe in 't bijzonder aangewezen (2).

Kan men het vleesch naar een dier gestichten niet voeren, dan moet het onder de bewaking der plaatselijke politie derwijze gedolven worden dat er ten minste $1^{m}50$ aard boven het lijk weze.

47. — Een koninklijk besluit van 31 December 1900 genomen krachtens de wet van 4 April 1900 verbiedt de delving der dieren aangetast door eene der volgende besmettelijke ziekten :

Snot en worm bij de eenhoevige dieren;

Besmettelijke longontsteking en tuberculose bij de runderen;

---

(1) Krachtens het koninklijk besluit van 13 September 1883 aanziet de wet als besmettelijk, de navolgende ziekten :

1° Bij de eenhoedige dieren (paard, ezel en muilezel) : snot en worm;

2° Bij de herkauwers : besmettelijke typhus en mond- en klauwzeer;

3° Bij de runderen : besmettelijke longontsteking;

4° Bij de schapen : schaapspokken;

5° Bij de varkens : mond en klauwzeer;

6° Bij al de zuigdieren : de razernij en de koolziekte.

(2) Koninklijk besluit van 20 September 1883 over de gezondheidspolitie der huisdieren, art. 34 en volg. Ministerieel besluit van 25 September 1893 over de vernieling der lijken.

Koninklijk besluit van 14 Maart 1890, gewijzigd door dit van 23 Mei 1893 reglement houdend over de vilbeluiken, art. 2.

Runderpest bij de herkauwers;
Koolziekte bij het runddier, het paard en het schaap;
Erge schaapspokken bij het schaap;
Dit verbod is bepaald :

a) In de provincie Brabant : aan de gemeenten van het arrondissement Brussel en het kanton Tubeke.

b) In de provincie Henegouw : aan deze der bestuurlijke arrondissementen Bergen en Soignies, het kanton Lessen uitgezonderd.

Het verbod zal opvolgentlijk toegepast worden in geheel het land, zoo men vaststelt dat de nieuwe maatregels regelmatig kunnen uitgevoerd worden.

De lijken welke zich bevinden in het bestuurlijk arrondissement Brussel en in het kanton Tubeke moeten weggenomen worden door den dienst van het vilbeluik van Sint-Pieters-Jette; deze der arrondissementen Bergen en Soignies ('t kanton Lessen uitgezonderd) door den dienst van het vilbeluik van Cuesmes.

In uitvoering van artikel 2 van het koninklijk besluit van 31 December 1900, is de burgemeester gehouden per telegram den bestuurder te berichten van het vilbeluik waar de vernieling moet gedaan worden. De kost van dien telegram is ten laste van het vilbeluik.

De burgemeester moet waken dat het lijk onder sekester blijve in afwachting dat men het weghale, en dat de dienst van het vilbeluik het ontaarde op het oogenblik der wegneming.

De ontaarding ter plaats, de wegneming, het vervoer naar voormelde vilbeluiken alsmede de vernieling der lijken worden gedaan zonder kosten voor de eigenaars.

48. — Wanneer het vleesch voor eene andere reden dan uit hoofde van besmettelijke ziekte afgekeurd wordt, mag de burgemeester toelaten dat de belanghebbende het wegneme om het naar een vilbeluik te voeren. Hij moet voorafgaandelijk het vleesch volkomen

doen ontaarden bij middel van eene ontsmettingstof om alle bedrog onmogelijk te maken. De kosten van deze verrichting kunnen ten laste van den eigenaar gelegd worden. Daarenboven verwittigt de burgemeester het gemeentebestuur der plaats waar het vilbeluik ingericht is.

Toen de belanghebbende niet verlangt in het bezit te blijven van het in beslaggenomen vleesch, of wanneer de burgemeester oordeelt, bij gebrek aan waarborg, het niet te mogen terugbestellen, moet het gedolven worden na ontaarding of vernield onder de bewaking der gemeente-overheid.

In dit geval, wanneer het plaatselijk bestuur het vleesch doet bereiden om het te benuttigen mag het hieruit geen winst trekken. Het is gehouden de waarde der bekomene producten terug te betalen, na afhouding der kosten voor de vervorming.

49. — De verbeurdverklaring van het ongezond vleesch aan de keuring onderworpen is een maatregel van openbare orde (1). Zij brengt meermaals een groot verlies mede voor de belanghebbenden. Om het zoo tamelijk mogelijk te verminderen voor wat de tuberculeuze runderen betreft voor den vleeschhandel afgemaakt, en waarvan al het vleesch voor de voeding onverbruikbaar verklaard wordt, vergunt de Staat eene vergoeding ten beloope van de helft der waarde der vierkwartieren vleesch (2).

---

(1) Wet van 4 Augustus 1890. Memorie tot toelichting. *Documents parlementaires*. Zittijd 1888-1889, bl. 71. Koninklijk besluit van 28 Februari 1891, betreffende het toezicht des handels in eetwaren.

(2) Koninklijk besluit van 10 Augustus 1897. Doch de vergoeding wordt geweigerd in geval van niet naleving der bepalingen van het reglement ; zij mag insgelijks geweigerd worden op voorstel van den toezichter-veearts als het bewezen is dat de stal waaruit het tuberculeus dier komt, ongezond is door de schuld van den eigenaar.

Er wordt geene vergoeding gegeven voor de dieren bezweken aan tuberculose of die *in extremis*, afgemaakt worden uit hoofde dezer ziekte.

De reglementsbepalingen over de gezondheidspolitie der huisdieren voorzien, van den anderen kant, de toekenning van schadeloosstellingen in geval van inbeslagneming van verkens uit hoofde van tuberculose, van runderen ten gevolge van koolziekte of afmaking, bij bevel der overheid, van dieren aangetast door zekere besmettelijke ziekten.

50. — In geval van volkomene inbeslagneming van een dier binnen het rijk afgemaakt, moet de keurder kosteloos aan den eigenaar een bewijs afleveren uit een stamboek getrokken, de beschrijving van het dier opgevende alsmede de reden der in beslagneming (1). De stam moet dezelfde inlichtingen vermelden.

51. — De vleeschkeurders, aangenomen veeartsen of niet, alsmede de bestuurders of toezichters van slachthuizen moeten bij middel der dienstkaarten

---

(1) Zie hier het model van het bewijsschrift :

Provincie . . . . .

Gemeente . . . . .

Slachthuis
Bijzondere slachterij van (1)

Ik ondergeteekende verklaar dat een (2) . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
behoorende aan (1). . . . . .
voortkomende van (3). . . . . .
erkend werd aangetast te zijn door (4) . . . . . .

Het vleesch werd volkomen onverbruikbaar verklaard voor de voeding.

Gegeven te . . . . .

De keurder,

---

(1) Naam en voornamen van den beenhouwer.
(2) Beschrijving van het dier.
(3) Naam, voornamen, woonst van den verkooper.
(4) Aanduiding der ziekte en graad ervan.

nrs 5 E en 5 G (1) binnen de vier-en-twintig uren aan den toezichter-veearts der Regeering de gevallen van besmettelijke ziekten doen kennen, de tuberculose erin begrepen, welke zij vaststellen *ter loops hunner bedieningen.*

Er wordt hun namelijk aanbevolen met zorg de wondingen aan te stippen welke zij bij de opensnijding vastgesteld hebben.

In geval van bacteridiaansche koolziekte, moeten zij aan den toezichter-veearts de bevestigende pathologische stukken van hun diagnostiek opzenden (2).

In geval van rundertuberculose, wanneer al het vleesch ongezond wordt verklaard, worden vleesch en afval ter beschikking gelaten van den toezichter-veearts gedurende twee dagen des Zomers, en drie des Winters, te rekenen van het bezoek des keurders.

Na dit tijdsverloop, worden de zieke organen nog twee dagen bewaard (3).

In de gedeelten van het land in § 47 aangeduid, worden vleesch en afval gedurende twee dagen ter beschikking behouden van den toezichter.

Als het vleesch voor de voeding goedgekeurd wordt, zorgt de keurder dat de zieke organen gedurende vier dagen ter beschikking van den toezichter-veearts gehouden worden.

52. — De maatregels voorgeschreven door artikel 15 zijn niet van toepassing als het vleesch, in zijn huidigen staat voor de voeding onverbruikbaar, door de eene of de andere behandeling, kan benutbaar gemaakt worden voor 's menschens voeding.

---

(1) Koninklijk besluiten van 10 December 1890 en 23 October 1895 art. 5.

(2) Art. 3 van het koninklijk besluit van 12 September 1894.

(3) Art. 9 van het koninklijk besluit van 10 Augustus 1897. Doch in de gevallen voorzien in §§ 4 en 5 der onderrichtingen, mogen die organen weggenomen worden terzelfdertijd als het lichaam, als de toezichter-veearts zich binnen het voorgeschreven tijdsverloop niet ter plaats begeven heeft.

Bijlage *B* van het ministerieel besluit van 31 Maart 1901 duidt de gevallen aan waarin men op doelmatige wijze die stelsels kan benuttigen.

In geval van gortigheid, kunnen spek, vet en roet benuttigd worden na ze aan een warmtegraad van 100°C. onderworpen te hebben.

In geval van volkomene verwerping uit hoofde van tuberculose — behalve als men spiertuberculose aantreft of knopen tusschen de spieren of als het dier uiterst mager is — mag het vleesch voor de voeding benuttigd worden na sterilisatie in een door den minister aangenomen toestel (1). De afval moet, in 't bijzijn der plaatselijke politie, na ontaarding gedolven worden.

Het behoort den keurder dienaangaande aan de belanghebbenden de noodige inlichtingen te geven. Het spreekt van zelf dat hij het vleesch enkel zal laten verbruiken na zich verzekerd te hebben dat de voorgeschrevene behandeling op voldoende wijze gedaan werd.

Zoo het niet noodzakelijk is dat hij, van 't begin tot het einde, de sterilisatie bijwone, is het hoofdzakelijk dat hij aanwezig zij bij het aan stukken snijden der kwartieren, dat hij het in werking stellen van het toestel en het verbruik van het vleesch enkel toelate wanneer hij bestatigd heeft, door de aanduidingen van het registreertoestel, dat de vereischte warmtegraad gedurende de drie voorgeschreven uren bekomen werd.

Als de stereliseerstoof zich in eene andere gemeente bevindt, mag het vleesch per kwartieren weggenomen worden. De keurder doet de door de tuberculeuze verwondingen aangetaste gedeelten in beslagnemen en ontaarden; hij zal te dien einde zorgvuldig de lymphatische zenuwknopen onderzoeken. De kwartieren

---

(1) Soortgelijke toestellen worden gebruikt te Aalst, te Antwerpen, te Brugge, te Duffel, te Meenen, te Neufchâteau, te Sint-Nicolaas, te Tongeren, te Turnhout, te Verviers.

moeten vergezeld zijn van een certificaat kosteloos afgeleverd door den keurder-veearts (1) die daarenboven door het snelste middel den veearts verwittigt belast met de bewaking der sterilisatie.

Het certificaat aan den eigenaar afgeleverd, moet aan dien veearts overhandigd worden; deze laatste bevestigt op het certificaat zelf de ontvangst van het vleesch, en zendt, bij dringendheid, dit stuk terug aan den veearts van wien het komt. Hij maakt, in voorkomend geval, alle wegneming van vleesch kenbaar aan den toezichter-veearts.

De kosten der sterilisatie, erinbegrepen de vacatie van den keurder-veearts, belast met de bewaking der verrichting, kunnen door de belanghebbende gemeentebesturen ten laste der eigenaars gelegd worden.

§ 4. — **Keurrechten.**

Art. 16.

53. — De inrichting van den toezichtdienst over hel vleesch brengt uitgaven mede van verschillenden aard : vergelding der keurders, ontvangstpenning, materieel, levering van drukwerken, enz. Deze uitgaven zijn in 't algemeen gering.

Artikel 1 der wet van 4 Augustus 1890 bepaalt, dat, om deze kosten te dekken, « men ten laste der belanghebbenden een recht mag heffen dat het beloop der keurkosten niet te boven gaat, en waarvan het

---

(1) Model van het certificaat :

Ik ondergeteekende, veearts te . . . . , verklaar de tuberculose vastgesteld te hebben, dewelke het vleesch voor de voeding onverbruikbaar maakt, op een runddier (kortbondige beschrijving) toebehoorend aan M . . . . . , te . . . . . De eigenaar heeft verklaard te willen vervoeren naar . . . . (het gesticht aanduiden) om er gesteriliseerd te worden, de . . . . kwartieren (aanduiden welke kwartieren het zijn), juist . . . . . kilog. wegende (in volle letters).

bedrag zal vastgesteld worden 't zij door de Regeering, 't zij door den gemeenteraad, mits goedkeuring des Konings. » Art. 16 van het reglement beperkt zich bij het toepassen van dit grondbeginsel. De wet voegt erbij dat het heffen van alle andere keurrechten op het slachtvleesch, verboden is.

Het reglement over de keuring is niet verplichtend voor het vleesch bestemd tot de voeding van het huisgezin. Als de belanghebbenden het vrijwillig aan de keuring onderwerpen moeten zij de taxe betalen.

54. — De wet verplicht geenszins de gemeenten bij middel van keurrechten de kosten te doen betalen van het vleeschtoezicht. Zij beperkt zich toe te laten een recht te heffen dat het beloop dier kosten niet overtreft.

De gemeenten mogen dus den dienst kosteloos inrichten alsook ervan een deel te haren laste nemen, of zeer kleine taxes eischen, of op zich de reiskosten van den keurder nemen, of eindelijk, als zij een keurder hebben, drager van het vereischt certificaat en een keurder-veearts, het beloop der vacaties betalen, aan dezen laatste verschuldigd, mits enkele betaling door de belanghebbenden van de vergoedingen aan den hulp-keurder verschuldigd.

55.—Als de gemeente beslist keurrechten te heffen, behoort het ze in 't algemeen per dier te bepalen. Het tarief mag verschillen volgens de soort en de grootte der gekeurde dieren, maar het moet aldus vastgesteld zijn dat de gelijkheid van allen vóór de wet geëerbiedigd weze.

Het recht zal dus hetzelfde zijn voor een gezond en een ziek dier, dat de vastgestelde wondingen de tusschenkomst of niet vergen van den keurder-veearts aangewezen om zijne hulp te verleenen in de buitengewone gevallen door het reglement voorzien, dat de eigenaar beenhouwer zij of niet.

Het tarief mag reiskosten begrijpen als de keurder in de gemeente niet woont, of als de keuring moet gedaan worden in verafgelegene gehuchten. In dit geval moeten de reiskosten verdeeld worden tusschen de belanghebbenden die op een zelfden dag hunne dieren doen afmaken.

De keurrechten moeten derwijze bepaald worden dat de opbrengst de kosten van den dienst niet overtreffe. De bepaling der wet van 4n Augustus 1890 drukt dit zeer duidelijk uit.

56. — In 't algemeen laten de gemeenten aan den keurder de opbrengst over van de rechten, verminderd van 5 of 10 t. h. bestemd om de andere kosten van den dienst te dekken.

Als de gemeente een keurder-veearts en een hulpkeurder aangewezen heeft, mag zij ten laste van dezen laatste de kost der vacaties niet leggen aan den keurder-veearts verschuldigd; zij mag, van den anderen kant niet beslissen dat in geval van tusschenkomst van den keurder-veearts, de taks aan dezen laatste zal overhandigd worden en dat de hulpkeurder hoegenaamd geene vergoeding zal ontvangen.

Die wijzen van vergelding kunnen misbruiken te weeg brengen.

De gemeenteraad mag het een of het ander navolgend stelsel aannemen :

a) Het bedrag der vergoeding van iederen keurder op een bepaald cijfer vaststellen — per keuring, vacatie of per jaar — en het tarief der rechten aldus berekenen dat de opbrengst voldoende zij om de kosten te dekken.

b) Het bedrag der vacaties aan den keurder-veearts verschuldigd ten laste leggen van de gemeentekas en het beloop der taxes overlaten aan den keurder die geen veearts is.

c) Beslissen dat de hulpkeurder de opbrengst der

taxes zal ontvangen met 15 of 20 t. h. verminderd, om hiermee een bijzonder fonds te stichten dat dienen zal om de vacaties te betalen van den keurder-veearts alsmede de andere dienstkosten.

57. — De beraadslagingen der gemeenteraden betreffende het heffen van keurrechten zijn onderworpen aan het advies der bestendige deputatie en aan de goedkeuring des Konings (1). Zij zijn gewoonlijk goedgekeurd voor een termijn eindigende den 31 December 1903. Zij kunnen intusschentijd gewijzigd worden mits goedkeuring der hoogere overheid. Doch als het eene verhooging geldt der taxes, zal er voorafgaandelijk, in gevolge artikel 75 der gemeentewet, te dien opzichte tot een onderzoek overgegaan worden.

Als de opbrengst der taxes het beloop der uitgaven overtreft, moet de gemeenteraad de cijfers van het tarief verminderen. Blijft hij hieraan te kort, de belanghebbenden mogen het feit bekend maken aan de hoogere overheid, maar ze mogen niet weigeren het bedrag der taxes te betalen (2).

58. — De gemeenten die een slachthuis bezitten, richten in 't algemeen zelf den toezichtdienst in over het vleesch.

In dit geval moeten de kosten van den dienst begrepen zijn in de algemeene uitgaven voor den dienst van het gesticht en de inzameling dezer kosten wordt gedaan door het ontvangen der slachtrechten.

Krachtens de wet van 31 Juli 1889 waarbij de gemeentereglementen, slachtrechten vastellende, gewijzigd worden, kunnen die reglementen door den Koning goedgekeurd worden enkel voor zooveel zij eene juiste vergelding daarstellen van de diensten aan de belanghebbenden bewezen.

---

(1) Gemeentewet, art. 76, 5°.

(2) Vonnis van het Verbrekingshof van 19 December 1892 (*Pas.* 1893, 1.57.)

De gemeenten die slachtrechten gestemd hebben mogen daarenboven de ontvangst voorzien van keurrechten voor de afmaking ter plaats van dieren ten gevolge van ongeval, als men ze niet vervoeren kan.

De gemeenten die de afmaking binnen het slachthuis niet opleggen voor al de soorten slachtdieren, of op geheel haar grondgebied, mogen insgelijks de ontvangst voorzien van keurrechten voor deze bijzondere gevallen.

59. — Overeenkomstig artikel 1 der wet van 4 Augustus 1890, kan op het slachtvleesch geene andere taks geheven worden, zelfs niet voor eene tweede keuring. Alinea 3 van artikel 16 herinnert het.

Daarenboven stelt die alinéa de belanghebbenden vrij van de betaling der taks, in de gevallen voorzien in alinea 2 en 3 van artikel 2, de keuring alsdan gedaan wordende 't zij door den meesterende veearts, 't zij door den toezichter-veearts der Regeering.

De gemeenten mogen geene keurrechten heffen voor de keuring welke zij bevelen vóór de afmaking, overeenkomstig artikel 7 van het reglement.

In geval van keuring door den meesterende veearts, bepaalt geene reglementsbepaling het beloop der vergoeding aan dien arts verschuldigd; de keuring het gevolg zijnde der behandeling, versmelten zich de keuringskosten met de honoraria des veearts. Als deze laatste terzelfder tijd gemeente-keurder is, mag hij geene vergoeding eischen van den eigenaar die verplicht blijft de taks te betalen: artikel 2 is trouwens enkel van toepassing in geval de meesterende veearts geen gemeente-keurder is.

60. — Als de gemeente den dienst inricht, worden de taxes ingekast door den gemeente-ontvanger of door een bijzonder agent (1).

---

(1) Gemeentewet art. 121.

De vergoeding verschuldigd aan de keurders, veeartsen of niet, moet betaald worden niet door den eigenaar der afgemaakte dieren maar door het gemeentebestuur zelf.

De keurders mogen in geen geval vergoedingen eischen 't zij voor kosten van verplaatsing noch voor alle andere rede.

Het innen der taxes is geregeld door de wet van 29 April 1819 (1). De weigering ze te betalen is strafbaar door politiestraffen (2).

61. — Om te beletten dat in de gemeenten waar de dienst ingericht is door de Regeering, de rechten overdreven wezen, heeft men de betaling opgelegd van eene taxe voor de eigenlijke keuring en reiskosten in evenredigheid van den doorloopen afstand.

In 't algemeen werden de keurrechten op 2 frank vastgesteld voor de eenhoevige dieren, op fr. 1.5o voor het groot vee, op 5o centiemen voor het ander en op 25 centiemen voor de kleine dieren. In zekere zeer uitgestrekte gemeenten van Limburg werden die cijfers gebracht op fr. 2.5o, 2 frank, 1 frank en 5o centiemen.

De reiskosten zijn van 25 centiemen per kilometer, gaan en keeren. De afstand is berekend van kloktoren tot kloktoren ten einde de taxes eenvormig te maken voor iedere gemeente. De reiskosten zijn maar eenmaal verschuldigd per keurdag in dezelfde gemeente. Zij worden verdeeld tusschen al de belanghebbenden naar prorata der taxes door elkeen verschuldigd voor de eigenlijke keuring.

Voor Luxemburg zijn de kosten van verplaatsing van de helft verminderd in geval van keuring op denzelfden dag in aan elkander palende gemeenten.

---

(1) Gemeentewet art. 138, § 2.

(2) Vonnis van het verbrekingshof 19 December 1892. (Pas. 1893, bl. 57.)

62. — In de gemeenten waar de dienst van ambtswege door de Regeering ingericht is, moeten de belanghebbenden vóór de keuring het beloop der door hen verschuldigde taxen storten in handen van den keurder, tegen kwijtschrift uit een stamboek getrokken.

In de gemeenten waar er terzelfdertijd een keurder-veearts en een hulp-keurder bestaat, zijn de taxen aan dezen laatste betaald, behalve in de gevallen waar de keurder-veearts rechtstreeks de verklaring tot afmaking ontvangen heeft (art. 1 van het ministerieel besluit.)

63. — De keurders door de Regeering benoemd zenden aan den gouverneur der provincie, binnen de tien dagen van ieder trimester, eene opsomming per gemeente der ontvangen rechten. Zij voegen er de stammen bij der kwijtschriften en de andere bewijsstukken. Werd er niets ontvangen, zenden zij een oningevulden staat op.

Op de door hem ontvangen sommen houdt ieder keurder het beloop af der hem verschuldigde vergoedingen, overeenkomstig het tarief voor zijne vergelding bepaald. Zoo er overschot is, zendt hij het naar het provinciaal Gouvernement, terzelfdertijd als den driemaandelijkschen staat, bij middel van een postbon in naam des Ministers.

Is er geld te kort, het overige wordt betaald door de Regeering op zicht van eene verklaring, door den keurder geteekend en waarbij de bewijsstukken gevoegd zijn.

64. — Wat het vleesch betreft in het rijk binnengebracht, moet de invoerder of zijn vertegenwoordiger, vóór de keuring, in handen van den keurder, het beloop storten der verschuldigde taxes, tegen kwijtschrift uit een stamboek getrokken.

De kosten van uit- en herinpakking, van vervoer in

geval van inbeslagneming, enz., door de keuring genoodzaakt, zijn ten laste der invoerders.

65. — De keurder zendt binnen de vijf eerste dagen van iedere maand aan het midden-bestuur (Dienst der openbare gezondheid) eene echt verklaarde opsomming der taxes door hem gedurende de vorige maand ontvangen. Als de keurder zijn ambt in verschillende gemeenten uitoefent, zal de opsomming per tolkantoor of hulpkantoor opgemaakt worden.

Bij dien staat moet een postmandaat gevoegd zijn van een bedrag gelijk aan het beloop der zuivere ontvangst.

Doch, de keurders, in eene gemeente gevestigd waar de nationale Bank een agentschap heeft, ofwel in de nabijheid, storten rechtstreeks in de schatkist het beloop hunner ontvangst onder de rubriek : « Opbrengst der keurrechten op het vleesch ». Zij vervangen het postmandaat door het bewijs van storting dat hun zal afgeleverd worden en dat zij onmiddellijk door den agent der schatkist moeten doen afteekenen.

De keurders terzelfdertijd belast met het gezondheidsonderzoek der levende dieren, geven afzonderlijk rekening der ontvangsten van ieder van beide diensten. Tot staving van hunne opsomming vertoonen zij een postmandaat of een bewijs van rechtstreeksche storting.

66. — De vleeschkeurders bij de grenskantoren worden vergeld naar de grondslagen bepaald door ministerieel besluit van 8 April 1893, betreffende het gezondheidscontrole der huisdieren.

Bij ieder bezoek doen zij zich door den tolontvanger eene verklaring afgeven, de juiste uur meldende van hunne aankomst op het controle-kantoor, alsmede de juiste uur waarop zij de keuring geëindigd hebben.

Zij maken alle drie maanden, in dubbel afschrift, den staat op der hun verschuldigde vergoedingen en

der door hen gedane uitgaven, namelijk voor 't verzenden der postmandaten.

Zij maken de twee afschriften over aan het middenbestuur, binnen de eerste tien dagen na den vervallen trimester en voegen er de verklaringen bij der ontvangers en andere bewijsstukken.

Als het tolkantoor terzeldertijd open is voor den invoer van levende dieren en slachtvleesch, zijn de vergoedingskosten van de vacatie voor den dubbelen dienst aan den veearts vertrouwd, samen gerekend. Zij moeten dus maar een enkelen staat indienen in dubbel afschrift, van de vacaties voor den eenen of den anderen dienst gedaan.

ART. 17.

67. — Artikel 17 van het reglement legt ten laste der Regeering de kosten van tegenkeuring als de beslissing van den eersten keurder gebroken wordt.

In het tegenovergesteld geval, vallen die kosten ten laste van den belanghebbende. Zij bevatten de honoraria verschuldigd aan den arts als tegenkeurder ontboden.

68. — Zoo de beslissing van den derden keurder niet overeenstemt met deze van den eersten keurder, vergunt de Staat eene vacatie van 4 frank, aan den tegen-expert, en als die arts de gemeente niet bewoont waar de keuring plaats heeft, verplaatsingskosten van 25 centiemen per kilometer, terugkeer inbegrepen, berekend van kloktoren tot kloktoren.

Als de derde keurder een veearts is, afgevaardigd door den toezichter-veearts, heeft hij in alle geval recht op eene vergoeding van 't zelfde bedrag op de fondsen van den Staat.

69. — De tweede en derde keurder doen zich de door den Staat verschuldigde som betalen, door het

zenden van eene verklaring, aan 't middenbestuur, door tusschenkomst van den toezichter-veearts.

De tweede keurder moet in zijne verklaring verzekeren dat hij geene honoraria ontvangen heeft uit hoofde der tegenkeuring waarvan sprake.

§ 5. — Vervoer en verkoop.

ART. 18.

70. — Slachtvleesch, afval, enz., tot de voeding bestemd mogen als volgt van de eene naar de andere gemeente vervoerd worden.

1° Per bestempelde kwartieren of stukken in een colli vereenigd of niet.

Door *bestempeld* stuk moet men alle stuk vleesch, afval, enz., verstaan dat den stempel draagt voorgeschreven in bijlage *C* van het ministerieel besluit van 31 Maart 1901.

2° Door onverdeelbare colli *niet bestempeld* vleesch, afval, enz., als de colli het keuringsmerk draagt.

Door onverdeelbare colli verstaat men alle colli vleesch, afval, enz., van allen aard, aldus ingepakt dat na bestempeling door den keurder geene stukken ervan kunnen verwisseld worden.

Artikel 18 verbiedt het vervoeren niet van vleesch dat in zich dien toestand niet bevindt, maar het staat de gemeenten vrij dit vleesch op hun grondgebied niet binnen te laten.

71. — Deze bepalingen zijn van toepassing op de zendingen per spoorweg evenals op deze langs alle andere wegen.

Artikel 18 is niet toepasselijk op het vleesch vervoerd door bijzonderen voor hun eigen gebruik of voor dit van hun huisgezin (1).

(1) Wet van 4 Augustus 1890, art. 1, bl. 3.

72. — De gemeenten die het vleesch, op hun grondgebied binnengebracht, aan eene tweede keuring onderwerpen, regelen hiervan de voorwaarden. Doch in geval van inbeslagneming, mogen de belanghebbenden eene tegenkeuring vragen ingevolge artikelen 14 en 17 van het reglement.

Als de inbeslagneming bevestigd wordt zullen de ontaarding en vernieling geschieden ingevolge de voorschriften van artikel 15 van het reglement.

73. — Artikel 2 der wet van 30 December 1895 machtigt de Regeering aan de noodige voorwaarden tot vrijwaring der handelsvrijheid de tweede keuring te onderschikken, door de gemeenten bevolen, voor versch of bereid vleesch, voortkomende van dieren in een openbaar slachthuis afgemaakt, waarvan de gezondheidsdienst aan een veearts toevertrouwd is.

Alinea 3 van artikel 18 werd genomen tot uitvoering dezer wettelijke bepaling.

Het vervoer van dit vleesch is toegelaten op de uren waarbinnen het gekeurd vleesch in de gemeente mag rondgedragen worden, vermits dit geschiedde 't zij rechtstreeks ter bestemming, 't zij naar de markt, 't zij naar de woonst der winkeliers. De gemeenten die dit vleesch aan eene tweede keuring zouden onderwerpen mogen enkel hiertoe doen overgaan in de winkels of op de markten vóor hunne opening.

74. — Om het voordeel te genieten van artikel 2 der wet van 30 December 1895 moet de gezondheidsdienst van het slachthuis aan een veearts toevertrouwd zijn, en dat diensvolgens al de andere bedienden van het slachthuis, ten minste deze belast met den gezondheidsdienst, aan dien arts ondergeschikt zijn.

De gezondheidsdienst bedraagt de uitvoering der

---

(1) De lijst van die slachthuizen staat in nota op blad 4-5.

algemeene reglementen betreffende de keuring van het vleesch, de gezondheidspolitie der huisdieren en de bijzondere voorschriften opgelegd krachtens de politie der ongezonde of hinderlijke gestichten, alsmede de reglementen uitgeschreven door den gemeenteraad nopens diezelfde zaken.

ART. 19.

75. — Vleesch bestemd om gesteriliseerd te worden mag enkel naar een steriliseerwerkhuis gevoerd worden (1). Zooals gezegd is in § 52, moet het vergezeld zijn van een getuigschrift van den keurder, namelijk de herkomst, de bestemmingsplaats, den aard en de hoeveelheid opgevende (2).

Bij het ontvangen van het vleesch, verzekert zich de veearts, met de sterilisatie belast, of het certificaat overeenstemt met het verzonden vleesch ; hij bevestigt zulks op het getuigschrift en verzendt bij dringendheid dit stuk aan den keurder van wien het uitgaat.

Desgevallende maakt hij aan den toezichter-veearts alle ontvreemding van vleesch kenbaar.

76. — Vleesch, afval, vet, enz., onverbruikbaar voor de openbare voeding, mogen niet vervoerd worden als ze niet ontaard zijn.

Die koopwaren mogen enkel per spoorweg vervoerd worden dan mits naleving der formaliteiten aangeduid in het dienstbevel nr 142, van 10 Juni 1899.

ART. 20.

77. — Alinea 1 van artikel 20 is de bekrachtiging der voorschriften van de voorgaande artikelen. Vleesch

---

(1) Soortgelijke gestichten bestaan te Aalst, Antwerpen, Brugge, Duffel, Meenen, Neufchâteau, Sint-Nicolaas, Tongeren, Turnhout en Verviers.

(2) Zie model van het certificaat, en nota van bladz. 24.

dat niet bestempeld is, zooals het reglement het oplegt, mag tot de voeding niet geleverd worden.

Het mag niet te koop worden gesteld, behouden of vervoerd voor den verkoop of voor de levering.

Wat de varkens betreft, gekeurd ingevolge de voorwaarden voorzien in het 3e lid van artikel 6, zijn de verkoop, de te koopstelling, de bewaring voor den verkoop, alsook het vervoer van het vleesch van die dieren enkel toegelaten als het voor den vreemde bestemd is.

Artikel 20 verbiedt dus vleesch, afval, enz., niet voor de voeding bestemd, te bewaren in magazijnen en alle andere plaatsen bijzonder geschikt voor den verkoop, de bewaring en de bereiding van voedingsstoffen tot den verkoop of de levering bestemd, alsook in alle andere lokalen, anders dan langs den openbaren weg met de hierbovenvermelde in verband.

78. — Onverminderd de voorschriften van het reglement, betreffende de vleeschkeuring zijn de belanghebbenden onderworpen aan de voorschriften van andere reglementen genomen in uitvoering der wet van 4 Augustus 1890, namelijk van het koninklijk besluit van 20 December 1896, betreffende den handel in reuzel en al ander voedingsvet, en van het koninklijk besluit betreffende den handel van bereid of bewaard vleesch.

Art. 21.

79. — Bijzondere maatregels zijn genomen voor het vleesch der eenhoevige dieren (paarden, ezels, muilezels en muildieren). Dit vleesch moet altijd door een keurder-veearts gekeurd worden.

Artikel 21 verbiedt versch paardenvleesch te verkoopen in beenhouwerijen of kramen die geen bijzonder uithangbord hebben, waardoor het publiek verwittigd wordt welk vleesch men aldaar verkoopt.

In de paardenbeenhouwerijen mag men geen ander vleesch verkoopen. Daarenboven schrijft het ministerieel besluit voor het paardenvleesch een stempel voor van bijzonderen vorm en kleur.

Eindelijk, zijn degenen die voedingsstoffen verkoopen met paardenvleesch bereid, onderworpen aan de bijzondere voorschriften van het koninklijk besluit betreffende den handel van bereid of bewaard vleesch.

ART. 22.

80. — Krachtens artikel 22 is versch of bereid vleesch, afval, enz., aan de bewaking der keurders onderworpen, zoowel gedurende zijn vervoer van de eene plaats naar de andere, als gedurende de behandeling in de lokalen waar het bereid of verkocht wordt.

Het kan voorvallen, dat gedurende de vervulling van hun ambt en van dit welk hun zou toevertrouwd worden door de plaatselijke overheid voor het toezicht over het vleesch komende van andere gemeenten, de keurders zich in het geval bevinden voor eene rede *bestaande op het oogenblik der afmaking* de inbeslagneming te bevelen, van reeds gekeurd vleesch, afval, enz.

Zij moeten, in dit geval, bij dringendheid den toezichter-veearts der omschrijving ervan verwittigen, door het zenden van een telegram. De keurder zal zorgen dat maatregels genomen worden om het inbeslaggenomen vleesch te doen bewaren gedurende acht-en-veertig uren te rekenen van het oogenblik der verzending van den telegram.

81. — Artikel 2 der wet van 4 Augustus 1890 bepaalt de macht der burgemeesters en der agenten der Regeering die voor zending hebben de uitvoering te bewaken der maatregels genomen krachtens voormelde wet.

82. — Krachtens de koninklijke besluiten van 10 December 1890, den veeartsenijdienst herinrichtende, en van 22 Juni 1891 het toezicht inrichtende

over den handel in eetwaren, zijn de toezichters-veeartsen gelast de uitvoering te bewaken der reglementen op den vleeschhandel. Samen met de toezichters der fabricatie en den handel van eetwaren voeren zij hun gezag over den verkoop van vleesch, alsmede over de bereiding en den verkoop der voedingsstoffen met vleesch gemaakt. Zij bewaken daarenboven den keurdienst.

Zij vervullen hun ambt overeenkomstig de onderrichten hun door de Regeering gegeven en de bepalingen van het koninklijk besluit van 28 Februari 1891 betreffende het toezicht des handels in eetwaren en de wijze van staalneming en onderrichtingen hun door de Regeering gegeven.

83. — De burgemeesters zijn belast met de onmiddellijke bewaking van den vleeschhandel in hunne gemeente. Er wordt hun voornamelijk voor den keurdienst aanbevolen aan de toezichters-veeartsen de wettige klachten te doen kennen welke hunne ingezetenen kunnen doen gelden, alsmede de door hen ontdekte misbruiken.

84. — Eindelijk, kunnen de overtredingen van de reglementen ter zake vastgesteld worden door al de agenten der rechterlijke politie : commissarissen van politie en hunne adjuncten, officiers der gendarmerie, veldwachters, enz. (1).

85. — De toezichters-veeartsen en alle burgemeesters moeten aan de overtreders een afschrift sturen van het proces-verbaal, ten laatste binnen de vier-en-twintig uren der vaststelling van het misdrijf. Doch eene vertraging in het vervullen van deze formaliteit brengt de nietigheid niet mede van het proces-verbaal (2).

---

(1) Zie *Bulletin* 1893 bl. 255.

(2) Arrest van het verbrekingshof van 4 Juni 1894. Zie *Bulletin du service de surveillance de la fabrication et du commerce des denrées alimentaires,* 1893, bl. 321 en 1894, bl. 281.

86. — Om den toezichtdienst over het vleesch te vergemakkelijken, wordt vrije postverzending toegestaan aan de belanghebbende ambtenaars (1).

---

(1) Vrachtvrijheid per post wordt toegestaan namelijk aan de volgende personen :

OVERHEDEN, AMBTENAREN OF PERSONEN		Vorm onder welken de briefwisseling moet gedaan worden.	Grenzen waarbinnen de vrachtvrijheid toegelaten is.
die vrachtvrij hunne dienstbrieven mogen verzenden.	waaraan de hiernevens vermelde brieven mogen gezonden worden.		
Burgemeesters . . .	Vleeschkeurders *	O. B.	Provincie en aanpalende provincie.
	Toezichters-veeartsen der Regeering en hunne plaatsvervangers. *	Id.	Id.
	Aangenomen veeartsen * . . .	Id.	Id.
Vleeschkeurders . .	Burgemeesters *.	Id.	Id.
	Toezichters-veeartsen der Regeering en hunne plaatsvervangers *.	Id.	Id.
	Gouverneurs *.	Id.	Id.
	Aangenomen veeartsen * . . .	Id.	Id.
Toezichters - veeartsen der Regeering en hunne plaatsvervangers.	Burgemeesters *.	Id.	Id.
	Vleeschkeurders *	Id.	Id.
	Gouverneurs *.	Id.	Provincie.
	Toezichters-veeartsen der Regeering en hunne plaatsvervangers *.	O. B. (1)	Rijk.
	Procureurs des Konings *. . .	O. B. (1)	Provincie.
	Aangenomen veeartsen * . . .	O. B. (1)	Prov. en grensaanpale prov.
Aangenomen veeartsen.	Burgemeesters *.	O. B.	Id.
	Vleeschkeurders *	Id.	Id.
	Toezichters-veeartsen der Regeering en hunne plaatsvervangers *.	Id.	Id.
	Gouverneurs *	Id.	Id.

Het teeken * laat weten dat de postvrijheid wederzijds is.
O. B. Onderband of per postkaart.
(1) Geslotenbrief zoo noodig.

ART. 23.

87. — De inbreuken aan de reglementen op de vleeschkeuring vallen onder de toepassing der straffen uitgeschreven door artikelen 6 en 7 der wet van 4 Augustus 1900, onverminderd de toepassing dergene door het strafwetboek vastgesteld.

Doch de inbreuken aan artikelen 8 en 9 van het algemeen reglement worden gestraft met de straffen voorzien door de wet van 6 April 1843, op de beteugeling van de smokkelarij in tolzaken.

88. — De bepalingen van het strafwetboek welke ter zake kunnen toegepast worden bedoelen namelijk deze die :

1° Zich inmengen met openbare bedieningen (artikel 227). Degenen die vleesch bestempelen zonder hiertoe de macht te hebben vallen onder de toepassing van deze bepaling;

2° In de eetwaren tot den verkoop bestemd giftige of schadelijke zelfstandigheden mengen, welke den dood kunnen veroorzaken of de gezondheid in gevaar brengen, of eetwaren verkoopen, te koopstellen of voor den verkoop bewaren welke zulke zelfstandigheden bevatten (art. 454 tot 457);

3° Vrijwillig bij anderen eene ziekte veroorzaakt hebben of eene onbekwaamheid tot persoonlijk werk door hun zelfstandigheden te bedienen welke van aard zijn den dood te geven of de gezondheid te krenken (art. 421);

4° Nagemaakte waren verkoopen, waren vervalschen, met bedriegelijk inzicht vervalschte waren verkoopen, te koop stellen of voor den verkoop bewaren, alzook degenen die vervalchste waren verkoopen of te koop

stellen, zelf zonder bedrieglijk inzicht (art. 498, 500 tot 503 en 561, 3°);

5° Bedorvene of schadelijke voedingsstoffen verkoopen of te koop stellen (art. 561, 2°).

De straffen door deze bepalingen uitgeschreven zijn de volgende : Boete van 10 tot 2,000 frank, gevangzitting van 1 dag tot 5 jaar, verbeurdverklaring der waren, afneming van zekere burgerlijke en politieke rechten, aanplakking van het vonnis, bekendmaking in de dagbladen en intrekking van het patent.

3 0112 105540576